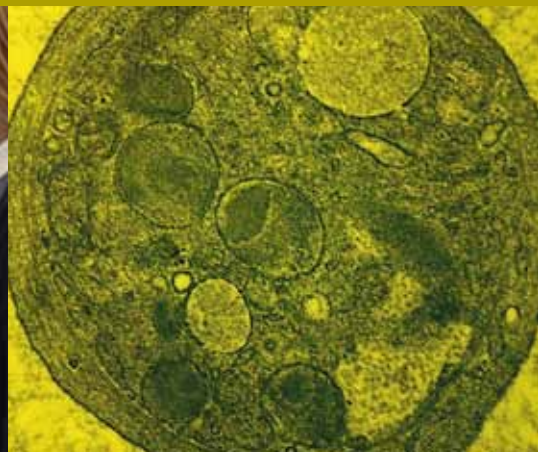
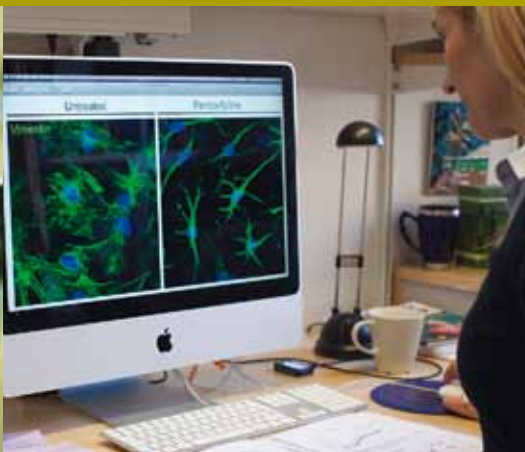
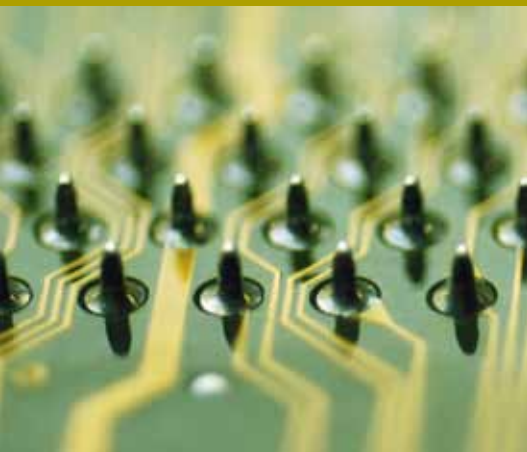

Verksamhetsberättelse 2012

STIFTELSEN *för*
STRATEGISK FORSKNING

Innehåll

Verkställande direktören har ordet	2
Öppen process bakom SSF:s nya strategi	5
Hemvändande postdoktorer fick sina diplom	7
Kunskapssamhället bygger på forskare som kommunicerar	9
Viktigt stödja materialvetenskap – en ”enabling technology”	11
Programvara för konkurrenskraft	13
Livsvetenskaplig forskning	15
Blickar mot Asien	17
Mot en virtuell värld	19
Ett ekonomiskt riktigt bra år	20
Året som gått	22
Ordföranden har ordet	24
Förvaltningsberättelse	26
Resultaträkning	28
Balansräkning	29
Kassaflödesanalys	30
Noter	31
Revisionsberättelse	35
Bilaga: Av styrelsen anmälda styrelseuppdrag och bisysslor	36
SSF:s styrelse	38
SSF:s kansli	39

Verkställande direktören har ordet

Plötsligt händer det mig. Ett stilla liv som nybliven emeritus bryts av ett telefonsamtal: "Vill du hoppa in som vd på Stiftelsen för strategisk forskning? Du bör helst börja på måndag".

På en sådan fråga svarar man inte nej. Det är inte bara den slitstarka kombinationen av fåfänga och plikt känsla som gör att man står där på måndagmorgonen, vattenkammad och med nystruken skjorta. Det är också en stor professionell glädje och stolthet förknippad med att få stå vid rodret på SSF-skutan.

Grunden är förstås kapitalförvaltningen, en särdeles framgångsrik historia. Likt en forskningsfinansieringens Särimner låter sig stiftelsens tillgångar förbrukas om och om igen, bara för att återuppstå igen till nästa budgetår. Stiftelsen fick 6 miljarder i startkapital 1994, har sedan dess delat ut 10,9 miljarder i forskningsbidrag och har i dag 9,5 miljarder i kassakistan. Vi talar om en årlig avkastning på det förvaldade kapitalet på 9 procent, bättre än de flesta jämförbara stiftelser och fonder. All heder åt våra skickliga kapitalförvaltare!

Ny strategi på plats

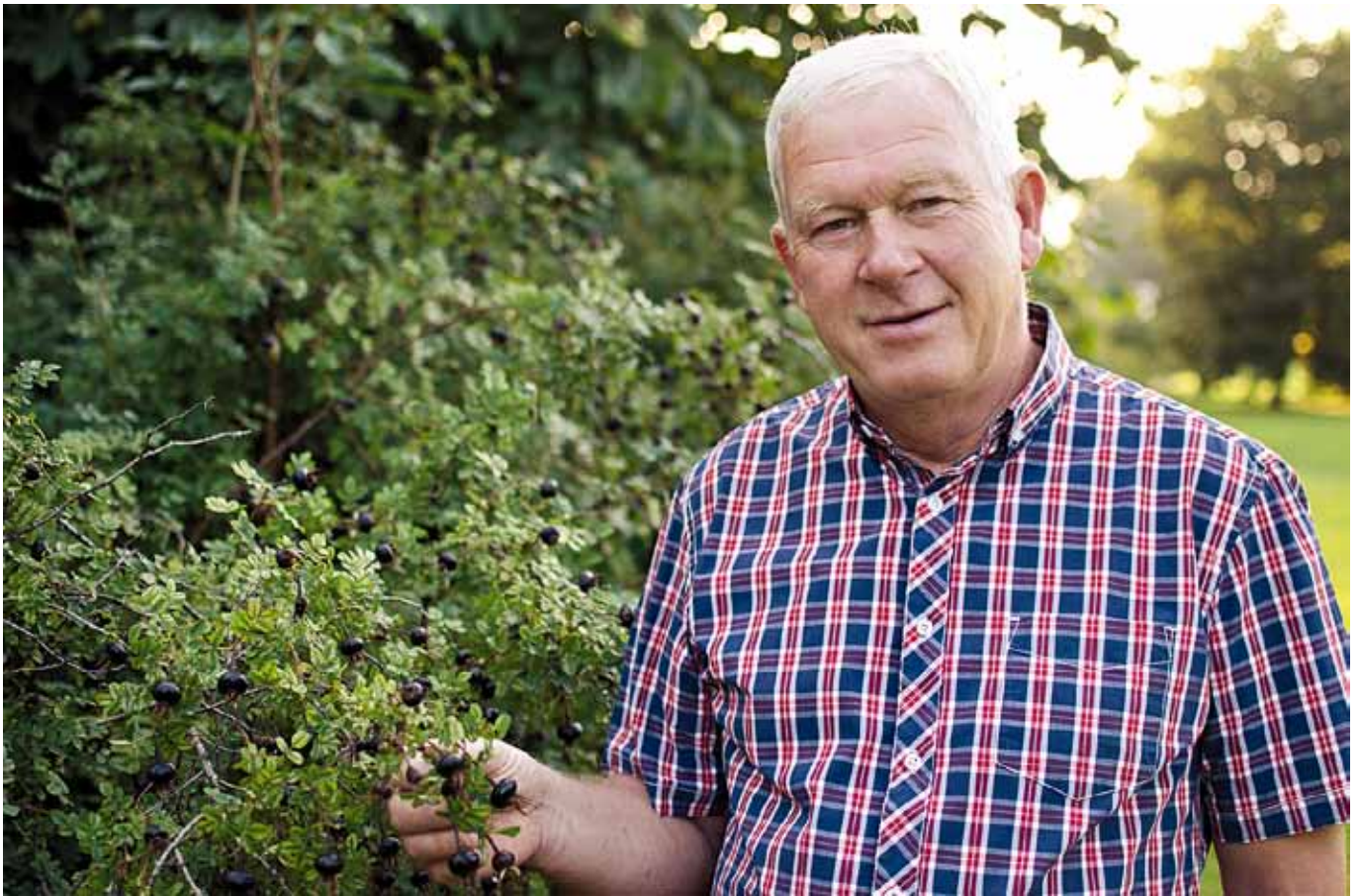
En viktig händelse under 2012 var att vi slutförde arbetet med en ny strategi för den kommande femårsperioden. Den växte fram i intimt samarbete med forskarsamhället, som hjälpte oss att mejsla fram forskningsområden som är särskilt angelägna och lämpade för den typ av långsiktiga satsningar som är stiftelsens signum. Detta skedde genom dialogseminarier och webbdiskussioner, en process som var givande för vårt eget arbete med att ta fram underlaget för strategin, och som dessutom mottogs mycket positivt bland forskarna.

Men forskningsstrategier blir ju bara luftslott om vi inte kan locka duktiga och hängivna forskare att söka pengar i våra utlysningar. Här kommer vi att fortsätta med de tre typer av individuella bidrag som är väletablerade och som hittills varit både framgångsrika och uppskattade: Programmen för Framtidens forskningsledare, för återvändande yngre forskare (Ingvar Carlsson Award) och för strategisk mobilitet mellan universitet och näringsliv. Vi kommer vidare att fortsätta med bidrag för starka miljöer, en typ av stöd som vi fortsättningsvis kallar för synergi bidrag, istället för, som tidigare, rambidrag.

Medarbetarna berättar om året som gått

En annan sak; några av er kanske noterar att verksamhetsberättelsen i år ser annorlunda ut gentemot föregående år. Vi bestämde oss för att låta forskningshandläggare, webbredaktör och andra medarbetare berätta själva om året som gått, och vad som varit särskilt viktigt i deras verksamhet. Vi hoppas det ger färg och märke åt året som gick.

Låt mig avslutningsvis påminna om en insiktsfull observation i rotfruktsbranschen

som Olof Palme en gång gjorde. Han påpekade att ”man sparar inte kålrötter genom att låta bli att äta palsternackor”. Byt ut kålrötterna mot skattebetalarnas pengar och palsternackorna mot en middag i Stadshuset, så förstår ni metaforen. Trots att motsatsen hävdades i media om och om igen under förra året, så är vi nämligen inte finansierade med skattemedel. De pengar som vi delar ut till forskning är avkastningen på vårt kapital. Man kan hävda att det är offentliga medel, men man kan inte hävda att det är skattemedel. Och man kan inte likställa oss (eller övriga löntagarfondsstiftelser) med myndigheter. Skillnaderna är mycket större än likheterna – bland annat ger stiftelseformen oss en flexibilitet som är ovärderlig när det gäller att snabbt reagera på signaler från forskarsamhället.

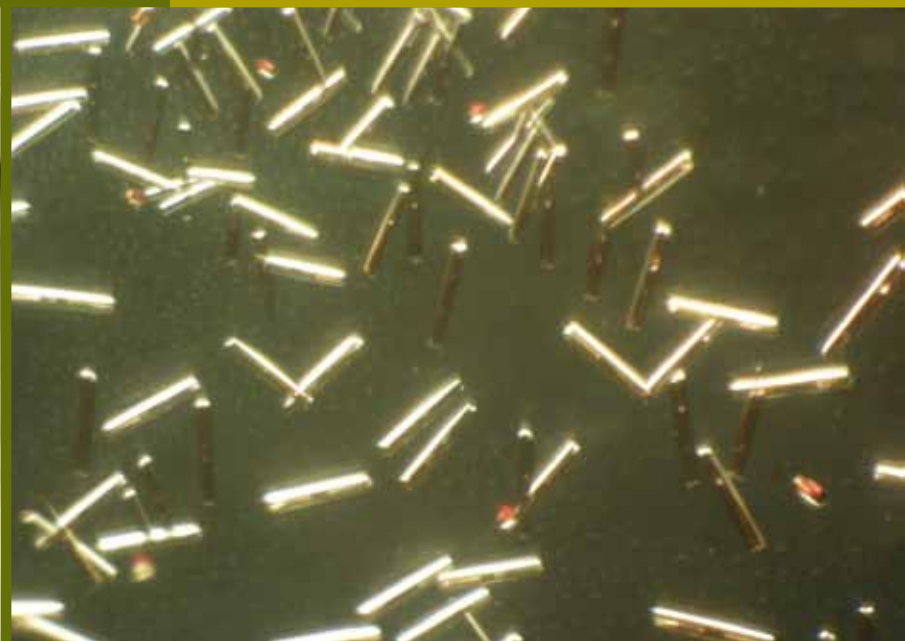
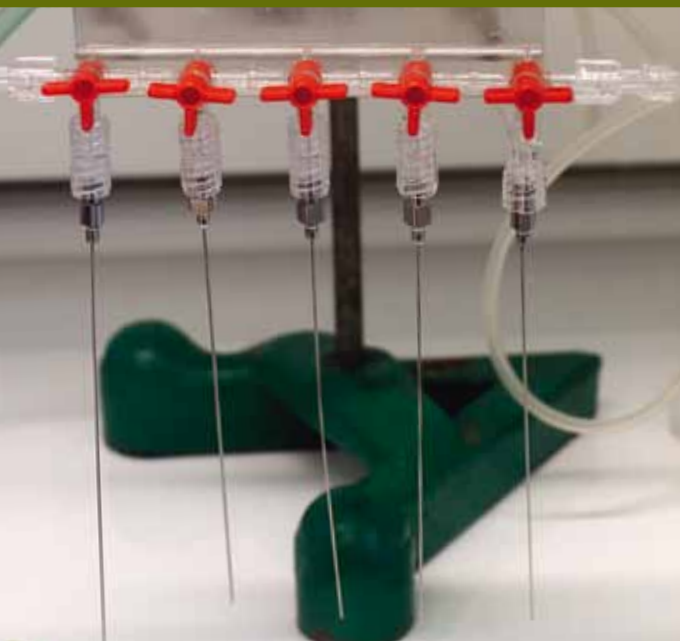
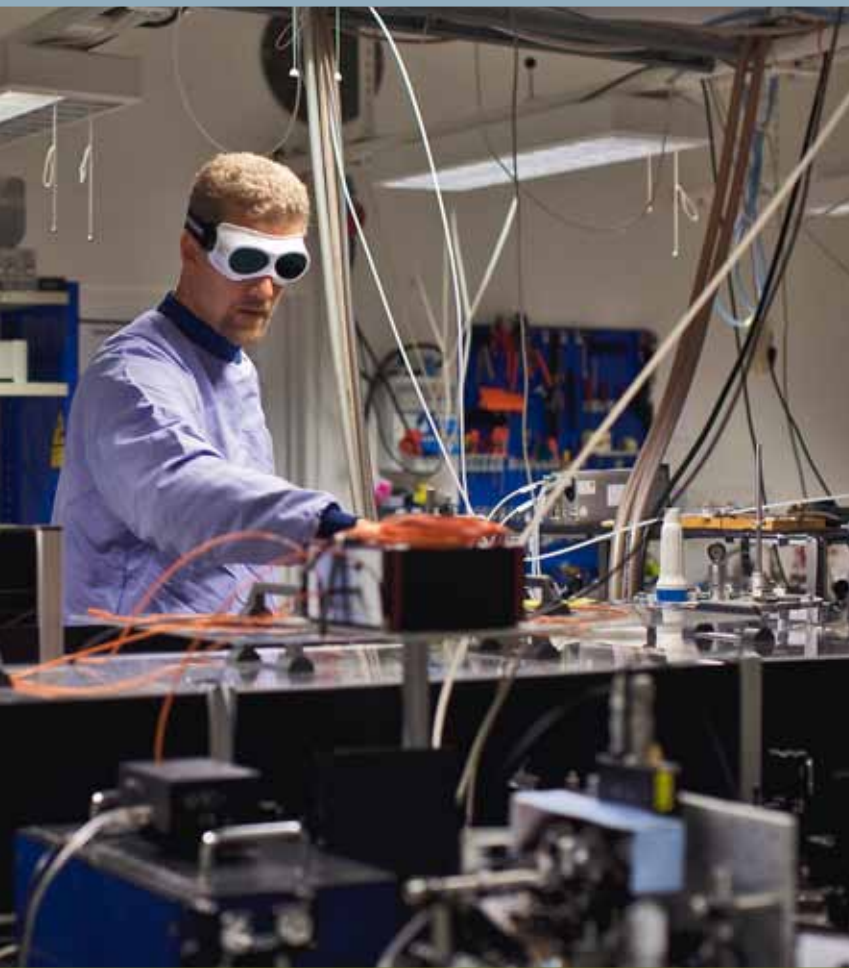
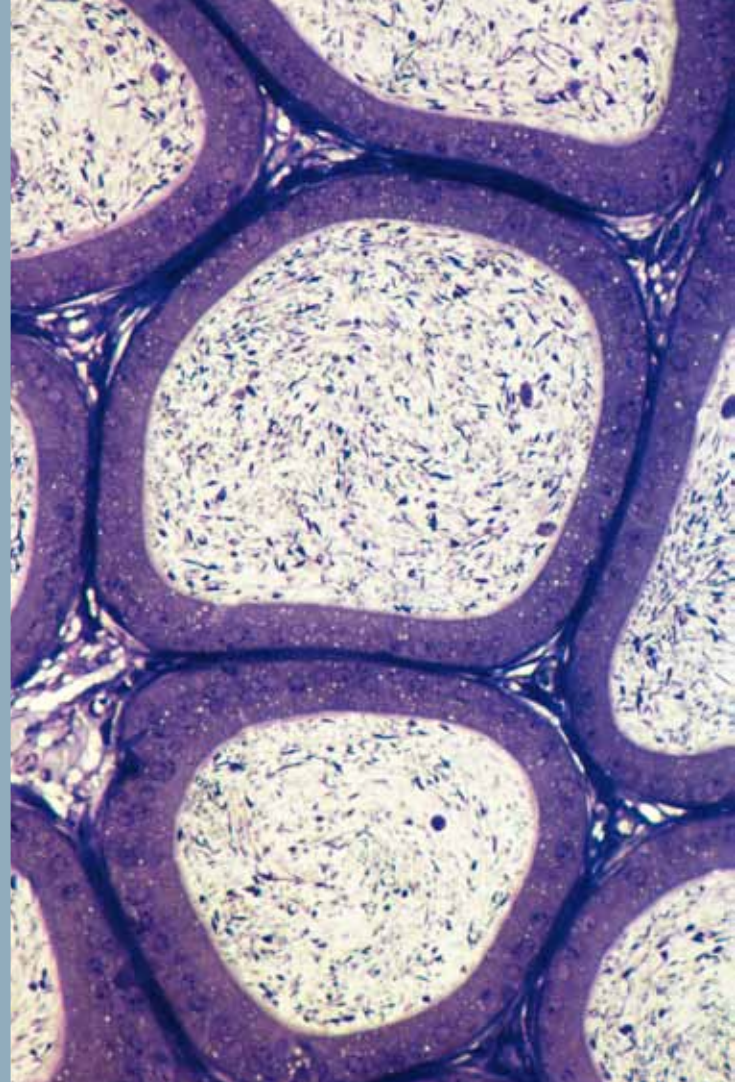
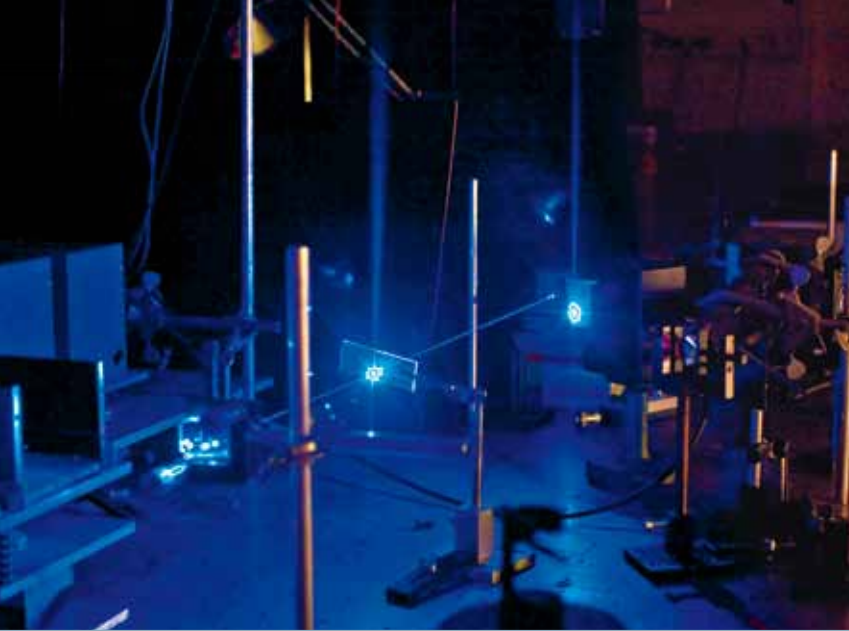
Nog om detta. Vi har annat att göra än att blicka bakåt, bland annat ska vi dela ut en miljard till forskning under 2013. Och jag får en efterträdare, så till hösten sitter jag där igen i parken och matar duvorna. Lycka till, Lars Hultman, på detta roliga jobb!

**Torbjörn Fagerström,
tillförordnad vd**

”Forskningsstrategier blir ju bara luftslott om vi inte kan locka duktiga och bängivna forskare att söka pengar i våra utlysningar.”

FOTNOT:

Vem Särimmer var? Jo, den där galten i Valhall som slaktades varje dag och blev uppäten för att morgonen efter återuppstå hel och levande, redo att åter bli slaktad.

Öppen process bakom SSF:s nya strategi

Efter en öppen process med många bidrag har SSF nu antagit en ny strategi.

Stiftelsen ska främja utvecklingen av starka forskningsmiljöer av högsta internationella klass med betydelse för utvecklingen av Sveriges framtida konkurrenskraft. Men hur ringar man in det? Det diskuteras ofta, både internt på SSF och i den allmänna forskningspolitiska debatten i media. SSF:s styrelse har tolkat ovanstående portalparagraf som att forskning som stöds av SSF ska uppfylla två kriterier; hög vetenskaplig kvalitet och strategisk relevans. Dessa två huvudkriterier har följt med sedan start och de genomsyrar alla utlysningar som vi realiserar – de representerar standardkriterier som alla utvärderare av stiftelsens forskningsprogram måste ta ställning till.

Bedömningar, vetenskap, strategi

För att kunna bedöma dessa kriterier på ett adekvat sätt brukar SSF använda sig av beredningskommittéer som dels består av expertis som kan bedöma nivån på vetenskapen dels expertis som kan bedöma strategisk relevans. De senare är normalt personer som antingen har en industriforskningsbakgrund och som därmed vet hur innovationsprocesser går till och vad som krävs för att en idé ska kunna fortplanta sig och nyttiggöras, eller personer som på annat sätt jobbat med nyttiggörande och entreprenörskap.

Den strategiska relevansen tolkas på SSF brett, det kan till exempel betyda att den stödda forskningen "genererar"

doktorer och/eller forskningsresultat som är väldigt attraktiva för industri baserad i Sverige, men det kan också vara skapandet av en världsledande akademisk miljö som attraherar kompetenta personer och samarbetspartners från olika sektorer och delar av världen.

Koncentrerade insatser

SSF:s insatser ska stödja forskning inom naturvetenskap, teknik och medicin och insatserna ska vara koncentrerade. För att det senare ska vara uppfyllt krävs tydliga prioriteringar. Vart femte år gör SSF ett sådant prioriteringsarbete, det är ett viktigt, svårt och spännande arbete. Strategisk forskning kan kanske sägas vara en motsägelse i sig självt, eftersom det som ska satsas på är det som behövs i morgon. För att kunna uttala sig om vad som är strategiskt krävs kunskap och synpunkter av en heterogen samling personer med kompetens från olika delar av samhället.

När strategin för 2012–2017 skulle utarbetas ville stiftelsen prova en ny, och mer öppen process än tidigare. Vi öppnade en webbsida där alla som ville fick lämna förslag och kunde kommentera andras. Parallellt med det ordnade vi också hearings med företrädare för forskning, industri och näringsliv. Förslag som inhämtats via webb och hearingar sammanfördes i ett dokument som återfördes via webben för kommentarer innan en sista version framlades till styrelsen

vid ett tvådagars strategimöte under april 2012.

Två stora förändringar

De stora förändringar som genomfördes i strategin är att det tidigare huvudområdet "Elektronik och fotonik" nu istället är ett delområde under IKST. Vidare togs det som tidigare benämndes som "Process- och produktionsteknik" bort och istället infördes "Beräkningsvetenskap och tillämpad matematik". De fem huvudområden som SSF prioriterar under kommande femårsperiod är ganska brett definierade. Så även om strategiprojektet är avslutat, pågår det i mikroform i SSF:s kontinuerliga arbete, i samarbete med forskningssystemets alla olika aktörer och avsnitt – och det är bland annat det som gör vårt arbete så givande.

Joakim Amorim

Eva Regårdh

FAKTA:

Prioriterade huvudområden

Följande huvudområden kommer att prioriteras under perioden 2012–2017

- Livsvetenskaperna
- Bioteknik, medicinsk teknik och teknik för livsvetenskaperna
- Materialvetenskap och materialteknologier
- Informations-, kommunikations- och systemteknik, IKST
- Beräkningsvetenskap och tillämpad matematik

FAKTA:

Följande kandidater har beviljats Ingvar Carlsson Award (ICA 4) för projekten:

Daniel Aili, PhD, Linköpings universitet, Hybrida nanomaterial för regenerativ medicin

Pontus Almer Boström, PhD, Karolinska Institutet, Molekylära mekanismer för hur träning skyddar mot diabetes

Olov Andersson, PhD, Karolinska Institutet, Läkemedelsscreen i sebrafisk för ny behandling av diabetes

Carl Caleman, PhD, Uppsala universitet, Strukturförändringar inducerade av korta röntgenpulser

Jens Carlsson, PhD, Stockholms universitet, Datorbaserad prediktion av GPCR-strukturer och ligander

Andreas Dahlin, PhD, Chalmers tekniska högskola, Elektrokemiska portar i vätskefyllda nanokanaler

Alexander Eiler, PhD, Uppsala universitet, Utforskning av bioteknologiska resurser från sodasjöar

Johan Flygare, PhD, Lunds universitet, Kartläggning av nya signalvägar för behandling av anemi

Maths Karlsson, PhD, Chalmers tekniska högskola, Mekanistiska aspekter om protoner i rena energimaterial

Olle Lundh, PhD, Lunds tekniska högskola, Utveckling och tillämpningar av laserbaserade accelerators

Anna Martinelli, PhD, Chalmers tekniska högskola, Struktur och dynamik i jonvätskebaserade elektrolyter

Roland Nilsson, PhD, Karolinska Institutet, Systemmetabolism i normala och transformerade celler

Anna K Överby Wernstedt, PhD, Umeå universitet, Viperin vs flavivirus: Mekanismer hos ett antiviralt protein

Malin Wohler, PhD, Kungliga Tekniska högskolan, Atomistiska simuleringar för design av nanocellulosamaterial

Hemvändande postdoktorer fick sina diplom

Ingvar Carlsson Award är programmet som ger återvändande doktorer chansen att bygga upp en egen forskningsverksamhet.

Det har blivit en tradition för SSF att arrangera seminarium i samband med diplomutdelning av **Ingvar Carlsson Award**. I årets upplaga av programmet fick fjorton yngre lovande forskare dela på totalt 42 miljoner kronor vid en ceremoni med före detta statsminister Ingvar Carlsson på plats som diplomutdelare.

Forskningsprogrammet inrättades 2004 för att råda bot på en brist i det svenska forskningssystemet. Det konstaterades att postdoktorer som återvänder till Sverige efter en längre forskningsvistelse utomlands hade svårt att erhålla startanslag för uppbyggnad av egen forskningsverksamhet. Mot denna bakgrund beslöt stiftelsens styrelse att starta ett återkommande hemvändarprogram kallat Ingvar Carlssons Award (ICA).

Unik utbildningssatsning

Det unika med programmet är att förutom ett forskningsbidrag på 2.95 miljoner kronor och ett personligt stipendium om 50 000 kronor erbjuds forskarna deltagande i ett särskilt ledarskapsprogram som ger ökad kunskap, förståelse och insikt om komplexiteten i att leda en forskargrupp. Denna utbildningssatsning är unik och bidrar till att skapa moderna och kompetenta ledare inom framtida svensk forskning.

Själva seminariet genomfördes under ledning av moderator Malou von Sivers där bidragsmottagarna intervjuades kring sina projekt och visioner. Det gavs

även möjligheter att ställa följdfrågor till forskarna och detta upplägg visade sig vara både spännande och informativt. Slutligen rundades arrangemanget av med en intervju av Ingvar Carlsson.

Händelsefull avslutning

Under hösten 2012 avslutade bidragsmottagarna av Ingvar Carlssons Award 3 sitt ledarskapsprogram med att åka på en studieresa till Schweiz för att få nya idéer om hur man framgångsrikt kan bygga sin forskarkarriär eller rekrytera medarbetare till sin grupp. Avsikten med resan var också att få insikt i hur andra jämförbara forskningsnationer gör för att skapa framgångsrika forskningsmiljöer. Vidare var tanken att initiera direkta kontakter som kan leda till samarbeten mellan forskare i de två länderna.

Under tre dagar besökte ICA-forskarna partikelfysiklaboratoriet i Cern, universitetet i Genève och den tekniska högskolan i Lausanne, EPFL. En av höjdpunkterna var

naturligtvis besöket vid Cern-laboratoriet och Atlas-detektor som genererar frontalkrockar av protoner med hög energi. Protonerna accelereras i motsatta riktningar i en underjordisk accelerator – en ring på 27 kilometer i omkrets. Där har forskare bekräftat existensen av en ny partikel kallad Higgs som är en avgörande pusselbit i teorin om materiens och universums uppbyggnad. Det är ett fantastiskt stort projekt som involverar cirka 3000 fysiker från mer än 174 universitet och laboratorier. En annan fascinerande besökspunkt var ett särskilt seminarium med one-on-one möte där varje ICA 3-forskare matchades med en forskare inom ett relevant område i Schweiz, något som skulle kunna stimulera idéutbyte och eventuella framtida samarbeten.

Studieresan var en mycket givande och uppskattad del av ledarskapsprogrammet.

Henryk Wos

I programmet för Framgångsrika forskningsledare ingår en seminarierie i forskningskommunikation. Här behandlas olika aspekter av hur man som forskare kan delta i debatten och synliggöra forskning och forskningsfrågor i samhället. Den egna rollen skärskådas; vad har jag för ambition och drivkrafter, är jag mer pedagog än debattör, mer skribent än talare och vilka kanaler ska jag då välja? Från vänster ses Johan Ericson, utvecklingsbiolog vid Karolinska Institutet, i samspråk med David Hulth Wallgren, informationskonsult, som bland annat skrivit boken "Nyckeln till DN Debatt".

Kunskapssamhället bygger på forskare som kommunicerar

Många forskare har inte tid att popularisera och kommunicera sin forskning till allmänheten, dessutom ger det inte fler eller större forskningsbidrag. Men forskare har en viktig funktion att fylla i samhällsdebatten.

Att forskarna höjer blicken över den egna labbänken är viktigt ur ett vidare samhällsperspektiv. Forskning utgör grunden för ett modernt samhälle. Om forskningen också ska driva samhällsutvecklingen måste den kommuniceras och frågor som berör såväl forskningens resultat som metoder måste upp på samhällsagendan så att medborgarna kan skapa sig en egen uppfattning och de folkvalda göra rimliga prioriteringar i politiken. I så motto kan man betrakta det som en demokratifråga. Den framtida utvecklingen beror också i allra högsta

I seminarieserien om forskningskommunikation som ingår i programmet för Framgångsrika forskningsledare tittar man på olika kanaler för budskapet. Det kan vara sociala medier, traditionell pappersmedia, att kommunicera via bilder eller delta i debatter.

grad på om vi har förmågan att skapa ett avancerat kunskapssamhälle.

Att bedriva forskningskommunikation på olika arenor och med olika hjälpmedel är alltså centralt och borde vara meriterande för forskare. För att åstadkomma en kommunikation i önskad riktning och omfattning krävs både kunskap och aktiva åtgärder.

Synliggöra forskningsfrågor

Därför har SSF tagit initiativet till ett obligatoriskt program i forskningskommunikation i programmet för **Framgångsrika forskningsledare** (se faktaruta). Deltagarna genomgår sex seminarier utspritt på cirka två år av programmets femåriga löptid och de första två seminarierna hölls under hösten 2012. Seminarieserien behandlar olika aspekter av hur forskare

kan gå tillväga för att göra forskning och forskningsfrågor synliga i samhället. Till att börja med skärskådas den egna rollen; vad har jag för ambition och drivkrafter, är jag mer debattör än pedagog, mer skribent än talare? Hur förmedlar jag mitt budskap, och hur ser jag till att mottagaren "avkodar" information på ett så korrekt sätt som möjligt? Är det seriöst att som forskare tala om ett behov av "varumärke"?

När den egna rollen har tydliggjorts kan det vara dags att titta på kanaler för budskapet. Det kan vara sociala medier, traditionell pappersmedia, att kommunicera via rörliga bilder, eller delta i debatter. TV4 Vetenskap har på grundval av texter från deltagarna gjort korta inslag med några av deltagarna och fler inslag är planerade under våren 2013.

Våga ta plats

Att synas betyder också att vara ett föredöme. Oavsett medietyp är det nödvändigt att ha kunskap om hur det är att våga ta plats och synas i debatt och samtal. Bland annat har deltagarna gått igenom vad som karakteriserar en bra debattartikel och övningar av typen "TV-soffa" har genomförts. Deltagarna kommer i de tre sista seminarierna framöver att få inblick i hur opinionsbildning går till och vilka strategier som finns för att få en så stor genomslagskraft som möjligt.

Jan Fahleson
Karin Nordin

FAKTA:

Framgångsrika forskningsledare

Förkortat SRL-programmet (Successful Research Leaders). Programmet startade 2012 och är ett fortsättningsprogram för forskare inom två av SSF:s tidigare program, FFL 1 och 2 (Framtidens ForskningsLedare). Totalt sökte 28 forskare från FFL 1 och FFL 2 bidrag inom programmet varav åtta beviljades bidrag. De åtta forskningsbidragen är på 10 miljoner kronor vardera under en femårsperiod.

FAKTA:

Rambidrag material:

Maria Strømme, Uppsala universitet, Lättvikts polymerkompositer för hållbara batterier

Lars Hultman, Linköpings universitet, Innovativ design av funktionella ytskikt i krävande miljöer

Mikael Käll, Chalmers, Funktionella elektromagnetiska metamaterial & optisk sensing

Lars Wågberg, KTH, Lätta brandsäkra skum av cellulosa/oorganiska hybrider

Edvin Lundgren, Lunds universitet, Aluminiumoxider för processer och produkter (ALUX)

Fredrik Höök, Chalmers, Organiska bioelektroniska ytor för membrankromatografi

FAKTA:

Energirelaterade material:

Muhammet Toprak, KTH, Skalbar Nanomaterial och lösning bearbetningsbar TEG

Lars Samuelson, Lunds universitet, Energieffektiv LED-belysning baserad på nanotrådar

Ulf Gedde, KTH, Nya isolationsmaterial för nästa generation av HVDC-kabel

Kristina Edström, Uppsala universitet, Kraftfulla batterier med svenska material

Erik Janzén, Linköpings universitet, SiC – energibesparande kraftelektronikmaterial

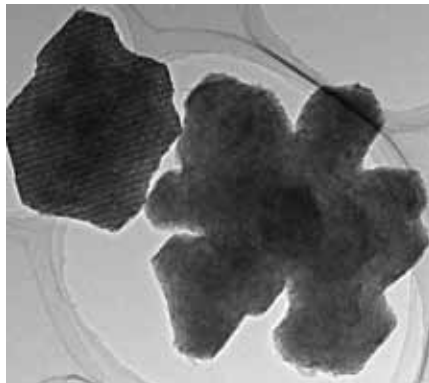
Viktigt stödja materialvetenskap – en ”enabling technology”

För att Sverige ska vara konkurrenskraftigt måste materialforskning på högsta nivå stödjas. 2012 startade elva nya projekt.

Utvecklingen av ny teknik begränsas ofta av materialegenskaper i kombination med materialens tillgänglighet. Därför leder utvecklingen av nya material med nya egenskaper eller nya processer ofta till teknisk språng. Materialvetenskap är, i brist på en bra svensk term, en ”enabling technology” – en möjliggörande teknik. Exempel på succématerial genom historien är många. Utan stål, plast och kisel hade knappast varken den industriella eller IT-revolutionen ägt rum, och vi hade inte alls haft samma tillgång till billiga konsumentprodukter. Nu satsar EU stort på materialet grafen som tros ha potential att kunna ta över efter kisel och dessutom bidra till ytterligare ett paradigmskifte inom IT, till nya smarta fibrer och kläder, energieffektiva system och mycket annat.

För att stödja området materialvetenskap, som är av yttersta betydelse för Sveriges konkurrenskraft, bör forskning på högsta nivå ges stöd för att kunna vara fortsatt stark och nyskapande. Under 2012 har stiftelsen därför startat elva nya projekt inom två forskningsprogram inom materialvetenskap; **Rambidrag för materialvetenskap** och **Energirelaterade material**.

Temat för utlysningarna hämtades från den strategi som togs fram under 2006 i samverkan med akademi och industri, och fokuserades mot **Funktionella beläggningar och ytor, och lätta material** samt **Energirelaterade material**. Dessa områden är verkligen starka i

Bilden visar mesoporös kiseldioxid, fotat i elektronmikroskop.

Sverige, både ur akademisk och industriell synvinkel. Projekten som finansieras är både visionära och tillämpbara.

Effektivare energianvändning

Elektronbaserade produkter utvecklas i takt med ”Moores lag”. Batterier har tyvärr inte följt samma utveckling, och behovet av batterier med lägre kostnad, baserade på tillgängliga och miljövänliga material samt med hög energitäthet är stort. Två av projekten som beviljats inom materialutlysningarna är inriktade mot batteriforskning.

Svensk akademi och industri är mycket stark inom flera materialområden med koppling till energieffektivisering. Kiselkarbid har potential att bli ett nytt effektivare kraftelektronikmaterial som alternativ till kisel. I andra projekt utvecklas nya isolationsmaterial för nästa generations HVDC-kabel där nyckeln till små förluster vid överföring av stora

energimängder över långa avstånd är höga spänningsnivåer. I ytterligare tre projekt utvecklas dels termoelektriska material som omvandlar värme till elektricitet, nya material för LED-belysning baserad på nanotrådar, samt kiselkarbidmaterial som kan användas i till exempel lågfriktionskomponenter och hårda skärverktyg.

Funktionella ytor

Funktionaliserade ytor står även i fokus för material som kan användas för exempelvis känslig detektering och för material som möjliggör effektiv separation av membranbundna proteiner. Aluminium har naturligt ett korrosionskyddande yta, men ytterligare utveckling öppnar för nya användningsområden tack vare ökad korrosionsbeständighet.

Svensk skogsindustri står inför stora utmaningar där nya produkter med högt förädlingsvärde är av mycket stor vikt för konkurrenskraften. Utveckling av nya material baserade på skogsråvara kan ersätta oljebaserade produkter med nya eller förbättrade egenskaper som ökad brandsäkerhet.

SSF har gjort bedömningen att ovanstående projekt i synnerhet och att materialvetenskap i allmänhet är strategisk forskning för Sverige. Icke att förglömma, alla produkter består ju trots allt till 100 procent av material!

Mattias Blomberg
Joakim Amorim

Wang Yi, Uppsala universitet, pratade om svårigheten med parallella processorer i säkerhetskritiska system på programkonferensen i Kista.

Programvara för konkurrenskraft

I slutet på september anordnade SSF och Vinnova en konferens i Electrum, Kista, på temat ”Programvara för konkurrenskraft – Innovativ mjukvara satt i system”. Forskningen inom programvara i komplexa system är stark i Sverige – och här redovisades 20-talet spännande projekt med bidrag från SSF eller Vinnova i korta föredrag.

–Mjukvara är framtiden men hårdvara går alltid lite före, sa professor Wang Yi vid Uppsala universitet, och på konferensen diskuterades detta, inbyggda system, modelleringsspråk, problem med att programmera multikärnor, framtidens robotteknik och mycket annat. Inbyggda datorsystem finns överallt, i bilar, flygplan och telefoner.

Tillsammans står SSF och Vinnova för en stor del av den svenska forskningen med anknytning till inbyggda och programvaruintensiva system. Med sina 400 miljoner kronor är **Programvaruintensiva system** också ett av våra större pågående program.

Svensk industri framgångsrik

För att följa programmet har SSF inrättat en särskild programkommitté, som leds av Lena Holmberg, Innovationskontor Väst. Projekten är femåriga och den strategiska bakgrunden till programmet kan sökas i den styrka som svensk industri uppvisar när det gäller att ta fram och sälja olika typer av systemprodukter. I decennier har företag i vårt land rönt goda internationella framgångar när det gäller framtagning, tillverkning och försäljning av tekniska systemlösningar, och det har fortsatt även när dessa blivit hög specialiserade, storskaliga och allt mer autonoma. Även teknikskiftet när informationstekniken revolutionerat både produkter och produktframtagning har passerats utan alltför stora störningar. Trenden mot ett ökande tjänsteinnehåll i produkter från systemindustrin har också inneburit en växande roll för mjukvara, både inom produktutveckling och i de färdiga produkternas kringsystem.

Pågående projekt presenterades

Konferensen presenterade stiftelsens 16 pågående projekt jämte de nio nyligen avslutade projekt som Vinnova finansierat inom Artemis, som är ett Joint Technology Initiative under EU:s sjunde ramprogram inom området inbyggda system, respektive ITEA 2 (Information Technology for European Advancement) som är inriktat på forskning och utveckling av programvaruintensiva system och tjänster och

en del av Eureka, ett samarbetsnätverk med 39 länder.

Under ledning av Lena Holmberg och Jonas Wallberg, Vinnova fick åhörarna njuta av 25 väl förberedda presentationer med tillhörande postrar, kompletterade av industriperspektiv från Susanne Timsjö, Bombardier och Jan Färjh, Ericsson, och totalt sett gavs en utmärkt överblick över svensk programvaruteknisk forskning. Stiftelsens vd Lars Rask och Vinnovas generaldirektör Charlotte Brogren inramade programmet.

Olof Lindgren
Eva Regårdh

FAKTA:

Modernt med modellering

Att modelleringsspråk är inne framkom tydligt på konferensen. Även programvarumoduler kan modelleras, till exempel styrsystem. Byggblocken kan sedan användas för konstruktion, simulering, test, verifiering och systembygge i datormiljö. Fordons- och kraftindustrin är några av de flitigaste användarna av modelleringsspråk.

Modellbaserad utveckling förekommer i många olika tidsaspekter och skalor. På konferensen presenterades alltifrån modelleringsmetoder för att styra stora infrastrukturella system, som vattenförsörjning på dygnsnivå, till att reglera sensornätverk i realtid.

Livsvetenskaplig forskning

En halv miljard har satsats på 20 projekt. Femton halvtidsutvärderades under 2012.

Inom det livsvetenskapliga området pågick under 2012 bland annat följande fem program:

- **Design, utveckling och validering av nya prediktiva modeller och nya biomarkörer för läkemedelsutveckling** (7 projekt)
- **Epigenetiska sjukdomsmekanismer** (3 projekt)
- **Nya antimikrobiella agens – Innat immunitet** (2 projekt)
- **Parasitresistenta träd och grödor** (3 projekt)
- **Klinisk forskning – utnyttjande av nationella kvalitetsregister** (5 projekt)

De fyra första av dessa program, som omfattar totalt 400 Mkr, har pågått sedan 2010. Under 2012 halvtidsutvärderades programmen av en nordisk utvärderingskommitté med ledamöter från både akademi och industri. Till sin hjälp anlätade kommittén dessutom internationella vetenskapliga experter, och vissa projekt kallades till en utfrågning. Alla 15 projekten beviljades fortsatt finansiering.

Det sista av dessa program, **Klinisk forskning**, som omfattar totalt 100 Mkr, påbörjades 2011. Under 2012 gjorde SSF:s programkommitté för det livsvetenskapliga området studiebesök till projektet inom programmet, på universiteten i Göteborg, Lund, Uppsala och Karolinska Institutet. Vid besöken deltog projektens huvudsökande och medsökande samt post docs och doktorander.

Infektionsbiologi

Under 2012 annonserades en utlysning inom det livsvetenskapliga området (se

faktarutan) inom infektionsbiologi, det vill säga forskning om molekylära sjukdomsmekanismer vid interaktioner mellan patogener (sjukdomsframkallande organismer) och deras värdorganismer. Värdorganismerna kan utgöras av människor, husdjur, växter och skogsträd och patogenerna kan vara mikroorganismer, (såsom virus, bakterier, svampar) eller parasiter (såsom amöbor och maskar). Forskningen ska vara av strategisk relevans för klinisk medicin/veterinärmedicin, för svensk biofarmaceutisk industri eller skogs- och växtförädlingsindustri.

Patogener hos människa och husdjur infekterar sina värdorganismer genom att utnyttja svagheter i värdens skydd mot infektioner, så att de efter att ha brutit igenom primära barriärer, som hud och slemhinnor, kan orsaka infektioner i underliggande vävnader, och slutligen spridas i blodet. Patogenerna attackerar under kolonisering och invasion sin värdorganism med hjälp av värdspecifika molekylära mekanismer, till exempel genom att binda till molekyler i värdcellens membran, varefter en del patogener kan penetrera cellerna.

Djupare förståelse behövs

För att utveckla diagnostiska verktyg och lägga grunden för nya specifika terapier för infektioner behöver vi en djupare förståelse av sjukdomsutvecklingen med avseende på både patogenen samt vårt immunförsvar. På en molekylär nivå behöver vi bli bättre på att förstå de mekanismer som karakteriserar olika faser i patogeners interaktion med sina värdor-

ganismer. Man kan till exempel belysa olika molekylära aspekter av mikrob-värdinteraktionen genom infektionsmodeller i försöksdjur där man experimentellt har möjlighet att blockera olika steg i infektionen. På så sätt kan man identifiera substanser som kan användas som anti-infektiva terapier där antibiotika är ett exempel. Ett annat kostnadseffektivt sätt att förhindra infektioner är vaccinering.

När det gäller jord- och skogsbruk är infektioner en starkt begränsande faktor för produktionen och de mekanismer som växter använder för att skydda sig mot infektioner är endast delvis identifierade. Mer forskning om växtpatologi kan därför möjliggöra utveckling av nya odlingssystem som kan minska sjukdomsprevalens.

Inger Florin

FAKTA:

Infektionsbiologi

Utlysningens omfattning: Molekylära mekanismer i samspelet mellan patogener och deras värdorganismer
Synergiebidrag: interdisciplinära samarbeten (minst 2 och max 4 seniora forskare)

200 Mkr, 4–7 Mkr per år i fem år, innebär 6–10 bidrag

Deadline för ansökan var 1 oktober 2012. 57 ansökningar inkom, 32 procent med kvinnliga huvudsökande.

Ansökningarna fördelade sig med cirka 20 ansökningar om virus, 20 om bakterier, 5 om parasiter, 5 om veterinärmedicinska infektioner och 4 om infektioner i växter/träd.

Blickar mot Asien

För att få större inblick i forskningsfrågor i Asien och för att öka utbytet med de asiatiska länderna finansierade SSF en studieresa för Framtidens forskningsledare till Sydkorea och Japan.

Studieresan ingår som en del av ledarskapsprogrammet och syftet är att ge möjlighet att studera organisationer, strukturer och ledarskap inom forskning i andra delar av världen. Resan arrangerades i samarbete med Tillväxtanalys och programmet innehöll besök hos finansiärer, politiska organisationer, företag och universitet.

Att sydkoreanerna arbetar hårt för att höja sin levnadsstandard var tydligt, och landet har på bara 60 år lyckats gå från fattigdom till att bli en av världens största ekonomier. För de allra flesta av Framtidens forskningsledare var det här första besöket i Korea men det stod snabbt klart att hela landet präglas av en enorm framåtanda. Nu hägrar nobelpriset för koreanerna och strategin är att gå från teknisk kopiering till egen grundforskning och innovation.

Koreaner lever under hög press

–Korea är ett mirakel, det har utvecklats så fort. Men på samma gång är det en dystopi med extrem urbanisering, konkurrens och sömnbrist, till och med för barn. Arbetslivet har fått ta över totalt och det tycks vara ett liv under hög press utan hög kvalitet, säger Sonja Buchegger, en av Framtidens forskningsledare.

Drygt fyra procent av Sydkoreas BNP går till forskning och utveckling. En stor utmaning är att skifta balansen från ett fåtal storbolag till små och medelstora bolag. Korea rör sig också medvetet mot det bioteknologiska området.

Efter Korea fortsatte studieresan till

Japan. Japanerna står inte koreanerna efter i flit och här finns redan ett etablerat forskningssamarbete med Sverige kring bionano-teknik.

Japansk superdator till de civila

Vi besökte bland annat Riken, ett oberoende, statligt forskningsinstitut. Det är ett av Japans största forskningsinstitut med drygt 3000 forskare under ledning av professor Ryoji Noyori, nobelpristagare i kemi. Rikens forskningscenter i Koebe har specialiserat sig på utvecklingsbiologi, immunologi, genomisk medicin och avancerad bildbehandling av biodata. Runt hörnet har man tillgång till superdatorn K-computer, världens första superdator att nå 10 petaflops (PF), det vill

säga 10 upphöjt till 16 beräkningar per sekund.

Framtidsmuseum

Miraikan är något så ovanligt, och roligt, som ett museum för framtiden (mirai betyder just framtid på japanska). Det är ett museum som visar vad man på basis av forskningsfronten idag tror om samhällsutvecklingen på tio–femton års sikt. Tillsammans med några skolklasser underhölls vi av Asimo, en humanoidrobot framtagen av Honda, och fick lära oss mer om morgondagens personliga, genbaserade mediciner och hur vi kan komma att transportera, föda och klä oss.

Karin Nordin
Eva Regårdh

FAKTA:

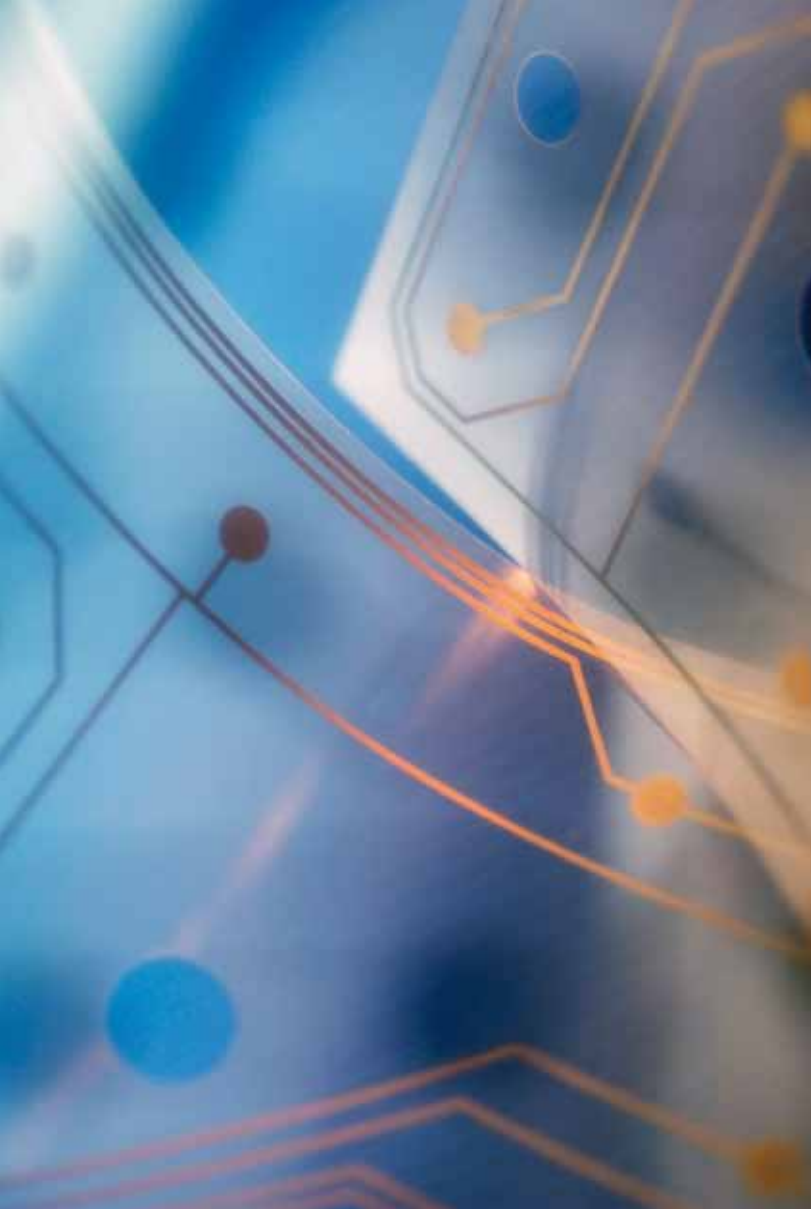
Ur Koreaprogrammet

- Möte med STEPI – Science and Technology Policy Institute
- Enswers – ett IT-företag
- Middag med unga ledande entreprenörer i Sydkorea
- KRIBB – Korea Research Institute of Bioscience and Biotechnology
- KAIST – Korea Advanced Institute for Science and Technology
- SK biopharmaceuticals – ett företag för läkemedelsutveckling
- Möte med svenska ambassadören Lars Danielsson
- AbClon – ett svenskt-koreanskt samarbete för antikroppsutveckling
- Ericsson-LG

FAKTA:

Ur Japanprogrammet

- Besök på Riken Koebe Institute, Osaka universitet och Tokyo universitet
- Middag med Osakas handelskammare
- Möte med Hiroaki Kitano, chef för Sony Computer Science Lab.
- Träff med unga, japanska forskare ordnat av JST; Japan Science Technology Agency
- Besök på Miraikan framtidsmuseum och Jaxa, japanska rymdstyrelsen
- Möte med svenska ambassadören Lars Vargö

Mot en virtuell värld

Temat för SSF:s forskningspolitiska konferens 2012 var ”Mot en virtuell värld”. Snart är vi alla uppkopplade dygnet runt, mot hela världen. Konferensen gav en inblick i vad det innebär.

Möjligheterna med ny teknik och infrastruktur är stora. Femton procent av landets myndigheter har redan helt automatiserad användarhantering och 75 procent erbjuder e-tjänster.

–Men det är inte bra nog, sa Daniel Johansson, statssekreterare hos IT- och energiministern. Han drömmer om att göra det enklare för medborgare att komma i kontakt med myndigheter och ser framför sig en webbsida eller en app där varje medborgare har alla sina relationer med olika myndigheter.

Möjlighet att se sjukdom i förtid

Mikael Haglund, teknisk direktör på IBM, talade om möjligheten att monitorera olika skeenden för att fatta beslut i tid med hjälp av ny teknik. En uppkopplad bebis genererar till exempel 1 000 mätpunkter i sekunden och med hjälp av dem kan man upptäcka att barnet håller på att insjukna långt innan symptomen blir synliga. Nu vill IBM utveckla en virtuell motsvarighet till tv-seriens Dr. House. Idéerna baseras på datorn Watson som besegrat människan i Jeopardy.

Eva Pilsäter Faxner, utvecklingsdirektör inom Stockholms läns sjukvårdsområde arbetar med att införa nya e-tjänster i vården. Syftet är att stärka patientens egen makt över sin hälsa genom till exempel självskattning av symptom, att skicka frågor och få svar från vården över nätet, att boka tider och följa remisser. Detta förenklar arbetet även för vårdpersonalen, eftersom patienten själv matar in hälsouppgifter i journalen. Ett problem

Mikael Haglund på IBM talade om virtuell läkekonst på konferensen.

som hindrar utvecklingen av nya tekniker är att vården idag får betalt för antalet fysiska patientbesök. Ersättningsmodellen måste därför ändras, menade hon.

Samverkan i vidare kretsar

För att få fart på innovation och användning av ny teknik måste tekniker, forskare och företag samverka mer med forskare inom andra områden, användare och det omgivande samhället, menade Ulf Wahlberg, som är ansvarig för Ericssons kontakter med industri och forskning, och efterlyste nya arenor för detta.

–Hur ska vi stimulera samverkan för att få samhällsvinster? Hur får vi områden som normalt inte har beröringspunkter att arbeta ihop? undrade Ulf Wahlberg.

Nya miljöer

Sabine Koch, professor i hälsoinformatik, vid Karolinska Institutet efterfrågade

också nya miljöer för utveckling och innovation.

–Och det ska vara miljöer där man även kan testa nya system före användning. Idag kör man in nya system på hela sjukhus utan att de är testade i en testmiljö. Har man uthållig finansiering i en sådan miljö kan man även koppla det till certifiering av produkten.

Problemet att ta sig från prototyp till produkt uppmärksammades även av Ulla-Britt Fräjdin-Hellqvist, styrelseordförande, SSF. Hon hade kartlagt möjligheterna att få finansiering för sådant arbete i framtiden vilket resulterade i en rad frågetecken. Diskussionen borde därför få utrymme i arbetet med den nya forskningspropositionen.

–Det är viktigt att göra demonstratorer och vi behöver ett forskningsfinansieringsystem för det, sa hon.

Karin Nordin

Ett ekonomiskt riktigt bra år

SSF:s externa kapitalkommitté har lyckats bra med att placera stiftelsens medel och 2012 blev avkastningen 9,6 procent.

Stiftelsen för strategisk forskning förfogar över en betydande förmögenhet. Regeringen tillförde startkapitalet på 6,0 miljarder kronor vid starten i slutet av 1993. Marknadsvärdet på detta kapital har tack vare god förvaltning ökat och uppgick vid utgången av 2012 till 9,5 miljarder – trots att stiftelsen sedan starten delat ut 10,9 miljarder kronor. Förklaringen till denna gynnsamma utveckling är att stiftelsen sedan starten lyckats uppnå en genomsnittlig real avkastning på 7,7 procent per år.

Stiftelsens styrelse har det yttersta ansvaret för att förmögenheten förvaltas på ett tryggt sätt så att riskerna begränsas och möjligheterna till god avkastning tillvaratas. Minst en gång per år går styrelsen igenom, vid behov reviderar samt fastställer stiftelsens placeringspolicy.

Extern kapitalkommitté

På delegation av styrelsen har en kapitalförvaltningskommitté, bestående av fem externa ledamöter med gedigen erfarenhet av kapitalmarknaden, uppdraget att värdera olika tillgångsmarknader, investera och placera stiftelsens kapital samt följa upp enskilda förvaltare. Denna beslutande kommitté sammanträder fysiskt ungefär en gång i månaden samt när utvecklingen på kapitalmarknaderna så kräver.

Vid varje styrelsesammanträde lämnar kommitténs ordförande såväl en skriftlig som en muntlig redogörelse av aktuella marknadstrender, stiftelsens förmögenhetsutveckling samt nyinvesteringar och

Flerårsöversikt, milj kronor	2012	2011	2010	2009	2008
Stiftelsens förmögenhet, marknadsvärde per 31 dec	9 506	9 200	9 939	9 523	8 662
Kapitalets fördelning*), per 31 dec, procent					
svenska aktier	21	20	33	25	18
utländska aktier	21	20	17	14	9
räntebärande tillgångar	36	45	40	54	67
icke marknadsnoterat	23	16	10	7	6
Nominell årsavkastning, procent	9,6	-2,0	11,1	16,9	-9,6
Svensk inflation, procent	-0,1	2,0	2,3	0,9	0,9
Real årsavkastning, procent	9,7	-4,0	8,8	16,0	-10,5
Beviljade projektbidrag	413	784	217	267	467
Totalt utbetalt	555	542	605	550	504

*) Avrundning till heltal kan innebära att kapitalets fördelning ett enskilt år inte summerar till 100 procent

större omplaceringar. Denna rapportering kompletteras med en skriftlig styrelserapport från det fristående analysföretaget Mercer Consulting.

Ändrad placeringspolicy

Under 2012 har stiftelsens placeringspolicy ändrats i ett viktigt avseende. Tidsperspektivet för stiftelsens livslängd har förlängts samtidigt som det slagits fast att storleken på utdelade forskningsmedel ska vara hög och stabil under åtskilliga år framöver. I stiftelsens stadgar sägs explicit att verksamheten får bedrivas så kapitalet förbrukas.

Det övergripande målet för kapitalförvaltningen är numera enligt den nya lydelsen av placeringspolicyn att stiftelsens förmögenhet ska förvaltas så att stiftelsen fram till år 2030 kan dela ut i genomsnitt 650 miljoner kronor årligen i 2012 års penningvärde.

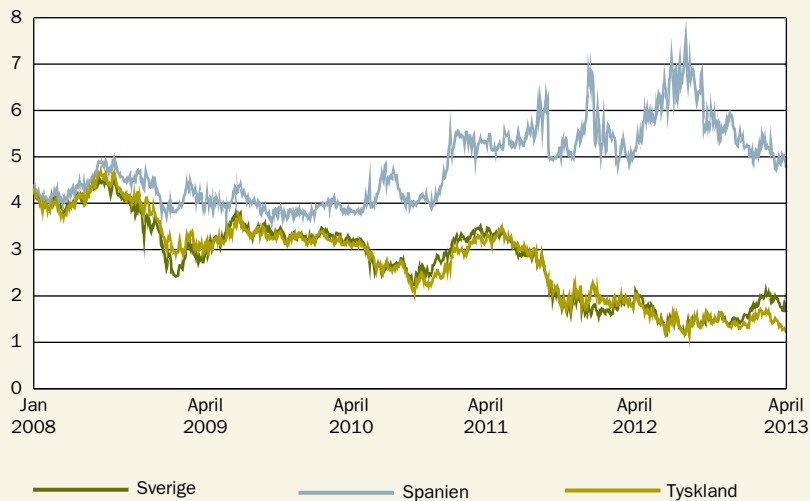
Uttryckt i finansiella termer är målsättningen att stiftelsens tillgångar över

en femårsperiod minst ska ge en sammanlagd real (inflationsskyddad) avkastning på i genomsnitt 2,5–3 procent per år.

Gott resultat

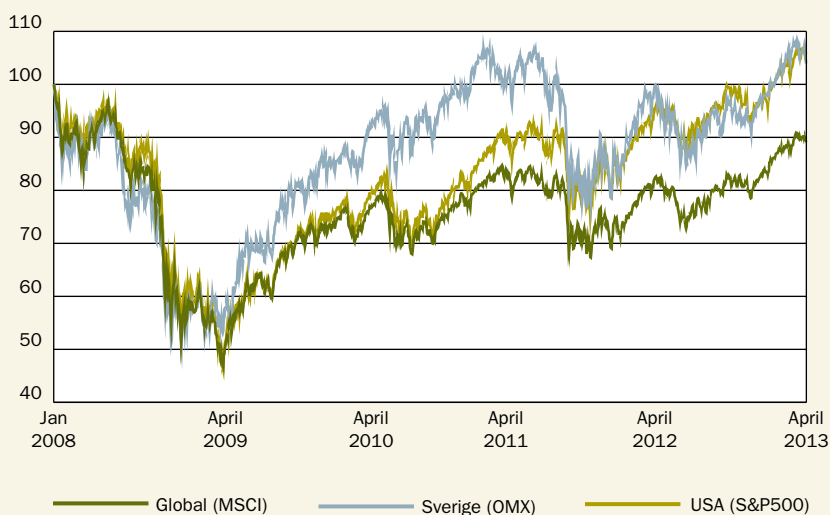
Stiftelsens ekonomiska utfall under 2012 blev bättre än väntat, särskilt jämfört med förväntningarna vid årets ingång. Den nominella avkastningen i fjol blev hela 9,6 procent, vilket innebar att marknadsvärdet på stiftelsens förmögenhet vid årets utgång uppgick till 9,5 miljarder kronor, drygt 300 miljoner kronor mer än ett år tidigare trots att 2012 års utbetalningar summerade till 555 miljoner kronor.

Huvudförklaringen till stiftelsens goda resultat under fjolåret var utvecklingen på världens börser. När placerarnas oro för den europeiska krisen klingade av samtidigt som den amerikanska ekonomin började pigga till kom investerarnas riskaptit tillbaka. Såväl svenska som utländska aktier steg markant, vilket gynnade

10-åriga statsobligationer (Procent)

Diagrammet visar utvecklingen i Sverige, Spanien och Tyskland från den 1 januari 2008 till den 5 april 2013.

Börsutvecklingen (Index 2008-01-01=100)

Diagrammet visar den globala börsutvecklingen samt den i Sverige och USA från den 1 januari 2008 till den 5 april 2013.

stiftelsen som vid årsskiftet 2012/2013 hade strax över 40 procent av sina tillgångar placerade i aktier.

Men även svenska räntepapper, stiftelsens näst största tillgång som kan utläsas av tabellen härintill, uppnådde en mycket bra avkastning, eller 7,0 procent, i fjolårets lågräntemiljö. Kammarkollegiet, som förvaltar merparten av stiftelsens ränteportfölj, har på ett utmärkt sätt förvalt det speciella mandat som kapitalförvaltningskommittén formulerat.

Stiftelsen har numera en dryg femte-

del av kapitalet investerat i icke marknadsnoterade tillgångar. Utvecklingen var under förra året mera blandad, men sammantaget uppnåddes här en avkastning på cirka 4,5 procent, vilket också överträffade stiftelsens avkastningskrav.

Kapitalförvaltningskommittén, som under 2012, varit oförändrad, har följande ledamöter:

Björn Franzon, ordförande, invald 2002, f.d. vice vd på Fjärde AP-fonden

Marie Giertz, invald 2007, chefekonom på Svensk Export Kredit

Magnus Eriksson, invald 2011, CIO på Fjärde AP-fonden

Pia Sandvik, invald 2011, VD Länsförsäkringar Jämtland, tillika styrelseledamot i Stiftelsen för strategisk forskning

Per Afrell, invald 2011, grundare och ordförande av Profi Fastigheter

Ann-Katrin Croon, SSF:s tidigare administrativa direktör, invaldes i kapitalförvaltningskommittén 2007 och avgick som ledamot i början av 2012.

Björn Franzon

Året som gått

Stipendium, bidrag, ny forskningsstrategi samt vd-avgång var något av det som märktes under 2012.

Januari: Fjorton unga, hemvändande postdoktorer tilldelas **Ingvar Carlsson Award**. Förra statsministern Ingvar Carlsson delade ut diplomerna vid en ceremoni, där även presslunch och seminarium ingick. Alla forskarna fick ett forskningsbidrag om 2,95 miljoner var och ett personligt stipendium om 50 000 kronor. Dessutom ingår deltagande i ett ledarskapsprogram i SSF:s regi, och en studieresa.

Februari: Korta filmer och en broschyr med forskarporträtt lanseras. Det är Framtidens forskningsledare i utlysning fyra som porträtteras, var och en med ett eget uppslag respektive egen film.

Styrelsen tar beslut om att bevilja fem projekt bidrag inom programmet **Energi-relaterade material**. Varje projekt får 16 miljoner kronor att utbetalas under en period av fyra år.

Mars: Varje vår brukar stiftelsen anordna en forskningspolitisk konferens. Temat i år var "Mot en virtuell värld" och bland talarna märktes Eva Pilsäter Faxner, utvecklingsdirektör i Stockholms län, Mikael Haglund, teknisk direktör på IBM och Ulf Wahlberg, direktör Ericsson Research.

April: På programkonferensen "Funktionella skikt och ytor och lätta material" presenterades många spännande forskningsresultat. Konferensen gav en god överblick av forskningsfronten och vilka nya material och produkter vi kan förvänta oss under kommande år.

För att stödja forskning kring innovativa processer som utvinner, återvinner

och bearbetar metaller anordnades en hearing. Vid mötet diskuterades vad ett sådant forskningsprogram i så fall skulle kunna innehålla och hur det skulle utformas.

Maj: Kansliet åkte på en studieresa till Schweiz. Vi besökte bland annat Swiss National Science Foundation, flera universitet, som EPFL (École Polytechnique Fédérale Lausanne) och ETH, tekniska högskolan i Zürich. Vi träffade rektorer, unga forskare och diskuterade och jämförde antagningssystem, doktorandssituationen, karriärvägar för unga forskare och forskningsfinansiering.

Juni: Styrelsen tar beslut om SSF:s forskningsstrategi för de kommande fem åren. De områden som kommer att prioriteras är; Livsvetenskaperna, Bioteknik, medicinsk teknik och teknik för livsvetenskaperna, Materialvetenskap och materialteknologier, Informations-, kommunikations- och systemteknik (IKST), Beräkningsvetenskap och tillämpad matematik.

Juli: Semestermånad

Augusti: SSF uppmärksammas i media för det påkostade 15-års jubileet 2009 och dyra PR-aktiviteter i samband med det.

Guldjakten heter Forskarhjälps projekt som finansieras av SSF. Högstadiel elever letar efter nya former av guldnanopartiklar.

September: Tillsammans med Vinnova anordnar SSF en konferens i Electrum,

Kista på temat "Programvara för konkurrenskraft – Innovativ mjukvara satt i system". Tillsammans med Mistra anordnar vi två halvdagsseminarier i forskningskommunikation. Ena gången på KTH och andra gången hos SSF.

Styrelsen beviljar sex olika projekt inom materialforskning sammanlagt 150 miljoner kronor.

Programkommittén BIO gör studiebesök till de fem projekten i Klinisk forskning.

Oktober: Studieresa till Schweiz för de som tilldelades Ingvar Carlsson Award i januari.

Vd Lars Rask avgår.

Halvtidsutvärdering av 15 projekt inom rambidrag BIO.

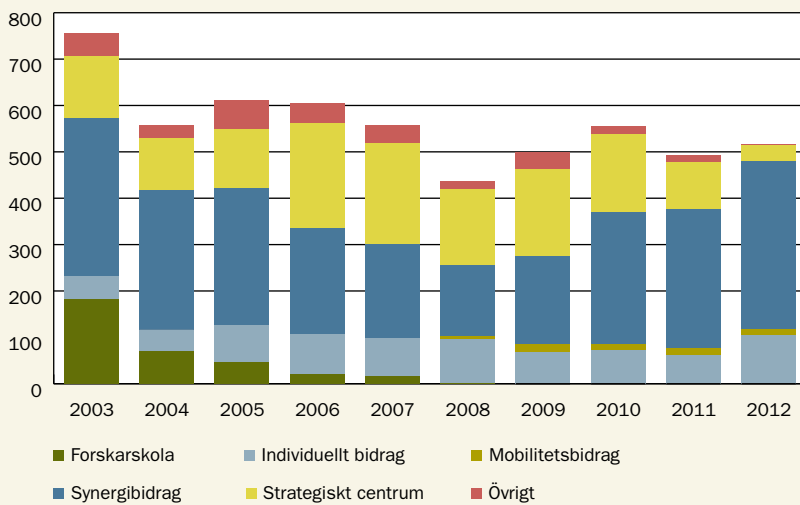
November: Torbjörn Fagerström, professor emeritus och en välkänd debattör, går in som tf vd för SSF. Framtiden forskningsledare 4 gör en två veckor lång studieresa till Sydkorea och Japan, med besök på flera universitet, forskningsinstitut och företag.

December: Styrelsen tar beslut om nya bidrag inom programmet **Strategisk mobilitet**, ett program som uppmuntrar rörlighet mellan akademi och industri. Tretton personer får chansen att byta arbetsplats under en period.

Projekten inom **Synergibidrag Bio** får fortsatt finansiering efter halvtidsutvärdering tre år in i programmet.

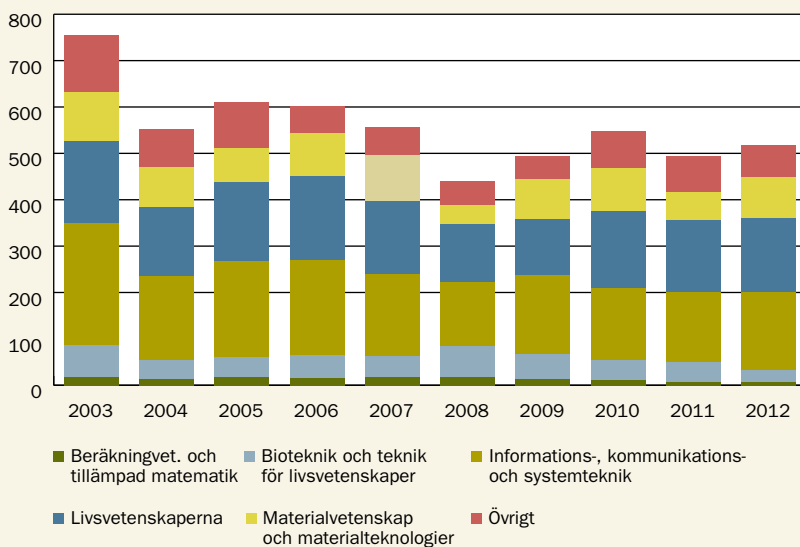
SSF börjar twittra.

Eva Regårdh

Utbetalt per Bidragsform (Mkr)

Diagrammet visar hur mycket SSF betalt ut för olika bidragsformer under de senaste tio åren.

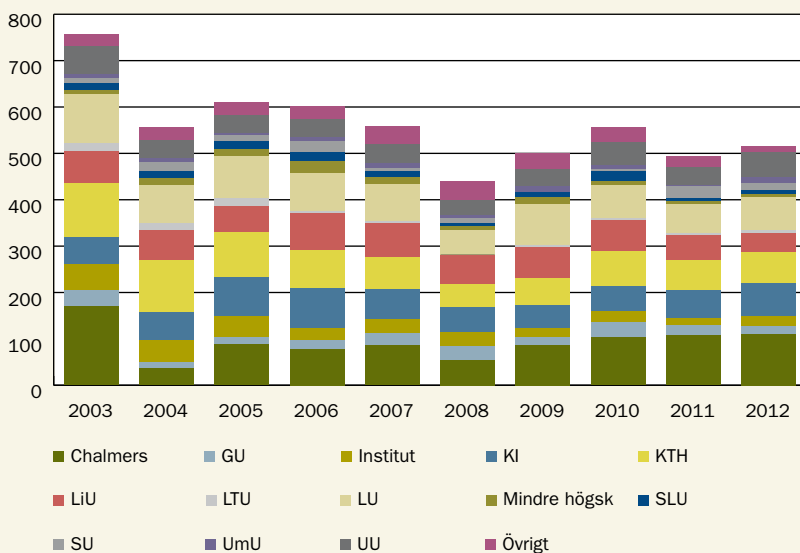
Utbetalt per forskningsområde (Mkr)

Diagrammet visar utbetalningar för de olika forskningsområden som SSF stöttat under de senaste tio åren.

Fotnot 1: Forskningsområde väljs av den sökande själv vid ansökningstillfället. I vissa fall har fler områden valts, vilket dock inte framgår i statistiken - endast det först valda forskningsområdet ingår i underlaget.

Fotnot 2: Vissa program har en tydlig tvärvetenskaplig inriktning, t ex utlysningen Bio-X, vilket inte framgår i statistiken.

Fotnot 3: Matematik har klassats om sedan 2011. Äldre data än så har hämtats från SCB-koder.

Utbetalt per förvaltande organisation (Mkr)

(Mkr)

Diagrammet visar hur medlen har fördelats mellan olika lärosäten de senaste tio åren.

Fotnot 1: I vissa program är förvaltande organisation part mot SSF och förmedlar sedan bidrag vidare till andra organisationer. I dessa fall blir statistiken skev. Ett exempel på detta är programmet ProViking där Chalmers är förvaltande organisation för hela programmet och slussar medel vidare till andra organisationer.

Ordföranden har ordet

2012 blev ett viktigt år för SSF, ett år då flera aktiviteter med stor betydelse inför framtiden kunde avslutas och föras till beslut.

Processerna kring kapitalförvaltningen har setts över och innebär att styrelsen nu har ett klarare uttalat ansvar för såväl målen som policyn för kapitalets förvaltning. Ett stort glädjeämne under 2012 är att ledamöterna i kapitalkommittén kan se tillbaka på ytterligare ett framgångsrikt år med ett mycket bra utfall – trots den minst sagt bekymmersamma utvecklingen på världens finansmarknader.

Arbetet med att formulera en uppdaterad strategi för stiftelsens forskningsfinansiering slutfördes under året. Ett nytt grepp denna gång var att ett stort antal nyckelpersoner från akademi och industri var inbjudna att ge sina synpunkter vid hearings med olika teman samt att SSF:s hemsida var öppen för kommentarer allteftersom nya uppdateringar av strategin växte fram.

Översynen av stiftelsens styrdokument – våra policys, ansvarsbeskrivningar och instruktioner – som under året skett i samråd med ledande jurister, har resulterat i tydliga mål, klara ansvarsfördelningar samt utförliga riktlinjer för hantering av stiftelsens olika processer.

Information allt viktigare

Målsättning och handlingsplaner för stiftelsens utåtriktade informationsverksamhet har nu fastställts efter de första årens en smula trevande start. Att informera om karaktären av den forskningsverksamhet som stiftelsen finansierar, med konkreta exempel från löpande projekt, är ett viktigt redskap för att öka antalet ansökningar med det långsiktiga tillämpningsfokus, som stiftelsen eftersträvar och för att öka möjligheterna till nyttiggörande genom att nå ut till bredare målgrupper.

Granskning av kostnader

I samband med att DN genomförde en granskning av offentliga organisationers kostnader blev även SSF:s satsning på förbättrade informationsaktiviteter, som inleddes under 2009 och där bland annat forskningsseminarier av olika slag samt en högtidsfest ingick, uppmärksammade. Slutsatserna och rekommendationerna från de externa genomlysningar, som rapporterats offentligt, har följts upp och man kan konstatera att de förändringar som styrelsen genomfört under de senaste åren är i god samklang med de åtgärder som föreslagits i rapporterna.

Ny vd

Under året slutfördes också planenligt arbetet med att rekrytera en ny vd för stiftelsen. Styrelsen har dels varit engagerad i arbetet med att formulera krav och önskvärd profil på en ny vd samt i intervjuerna med utvalda kandidater. Det stora

”Att effektivt nå ut med information om den forskningsverksamhet som stiftelsen finansierar blir allt viktigare i dagens samhälle.”

antalet mycket välmeriterade sökande – från såväl akademi som näringsliv – visar att SSF har en viktig roll i det svenska forskningsfinansieringssystemet.

Stort tack

Till sist vill vi från styrelsen rikta ett stort tack till alla som arbetat för stiftelsens framgång; vårt kansli, vår kapitalkommitté, våra samarbetspartners och inte minst alla de som gjort ett mycket stort och viktigt arbete i våra berednings- och utvärderingsgrupper. Dessa insatser är helt avgörande för att SSF även i framtiden ska kunna fortsätta att finansiera högkvalitativ svensk forskning av betydelse för Sveriges konkurrenskraft.

Christer Ovrén

Förvaltningsberättelse

Stiftelsens ändamål

Stiftelsen för Strategisk Forskning, SSF, inrättades i januari 1994 efter beslut av riksdag och regering och erhöll då ett kapital på sex miljarder kronor. Dess ändamål är att stödja naturvetenskaplig, teknisk och medicinsk forskning genom att främja utvecklingen av starka forskningsmiljöer av högsta internationella klass med betydelse för utvecklingen av Sveriges framtida konkurrenskraft.

Stiftelsens verksamhet ska bedrivas på grundval av dess egna, självständiga bedömningar. Forskningsansatserna kan avse såväl ren grundforskning som tillämpad forskning samt, inte minst, områdena däremellan. Verksamheten får på sikt medföra att stiftelsens förmögenhet förbrukas.

Ändamålsuppfyllelse

Under 2012 har stiftelsen beviljat projektbidrag uppgående till 413 miljoner kronor (mkr) enligt följande: 160 mkr till livsvetenskap och bioteknik, 150 mkr till materialvetenskap, 80 mkr till energirelaterade material, cirka 12,5 mkr till strategisk mobilitet, 10 mkr som individuellt bidrag (flyktfara) och tre andra mindre bidrag om sammantaget 0,8 mkr.

Under året har sammanlagt 517 mkr betalats ut i projektbidrag avseende tidigare års beslut. Dessa fördelar sig på ämnesgrupper enligt följande: beräkningsvetenskaper och tillämpad matematik 7 mkr, bioteknik och teknik för livsvetenskaper 24 mkr, informations-, kommunikations- och systemteknik 170 mkr, livsvetenskaper 158 mkr, materialvetenskap och materialteknologier 90 mkr, övrigt 68 mkr.

Under året har programutlysningar skett om totalt 476 mkr inom program-

men Framtidens forskningsledare, 200 mkr, Ingvar Carlsson Award för hemvändande yngre forskare, 36 mkr, strategisk mobilitet mellan industri och universitet 15 mkr, infektionsbiologi 225 mkr. Detta är lägre än året innan, vilket beror på att beslut om nya satsningar skulle invänta resultatet av den strategiprocess som avslutades till sommaren 2012. I gengäld tas under 2013 – mot bakgrund av den nu fastlagda nya strategin – beslut om utlysningar om cirka 1 miljard kronor.

Styrelse, revisorer och verkställande ledning

Enligt SSF:s stadgar ska styrelsen ha tio ledamöter. Två av dessa utses av regeringen, och en av dessa två ska ha "relevant ekonomisk kompetens för styrelsearbetet". Övriga ledamöter utses av avgående styrelse. Två av dessa utses efter förslag av myndighetscheferna för Vetenskapsrådet, FAS, Formas och Vinnova, två efter förslag från universitet och högskolor, tre efter förslag av Kungl. Vetenskapsakademien och Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien och en efter förslag av den avgående styrelsen.

Mandatperioden för styrelsens ledamöter är tre år. Styrelsen utser ordförande och vice ordförande inom sig.

Under 2012 har styrelsen haft följande sammansättning:

Ulla-Britt Fräjdin-Hellqvist, konsult, ordförande (avgick under början av 2013)

Christer Ovrén, ABB Corp. Research, vice ordförande

Bert Allard, professor, Örebro universitet

Maria Anvret, professor, Göteborgs universitet

Lars Björck, professor, Lunds universitet

Lars Börjesson, professor, Chalmers (t.o.m. 2012-08-31)

Kristina Edström, professor, Uppsala universitet

Arne Johansson, professor, KTH

Bengt Ågerup, Founding partner Next-2beAB

Pia Sandvik, vd, Länsförsäkringar Jämtland

Styrelsen har under 2012 haft 12 sammanträden.

Stiftelsens revisorer har varit auktoriserade revisorn **Jens Karlsson**, Ernst & Young, med auktoriserade revisorn **Magnus Fredmer**, Ernst & Young, som suppleant. Förvaltningsrevisorer har varit kammarrättslagman **Annika Sandström** och professor emeritus **Bo Sundqvist**.

Den verkställande ledningen har utgjorts av **Lars Rask**, vd (t.o.m. 2012-10-31), **Torbjörn Fagerström**, tf vd (fr.o.m. 2012-11-05), samt **Ann-Katrin Croon**, administrativ direktör (t.o.m. 2012-08-19).

Ulla-Britt Fräjdin-Hellqvist var arbetande styrelseordförande under perioden 2012-09-19 till årets slut.

De styrelseuppdrag och relevanta bisysslor som styrelsens ledamöter och vd har anmält redovisas i bilaga.

Kapitalförvaltningen

Stiftelsens kapital utgörs av de medel som genom regeringens beslut överfördes till stiftelsen 1994. Genom god förvaltning under 18 år uppgår stiftelsens totala förmögenhet per den 31 december 2012 till 9,5 miljarder kronor, efter att stiftelsen har delat ut nästan 11 miljarder som projektbidrag under åren 1994–2012. Det förvaltade kapitlet förväntades 2012 till 9,6 procent.

Stiftelsens styrelse har det yttersta ansvaret för att förmögenheten förvaltas

Flerårsöversikt (milj kr)	2012	2011	2010	2009	2008
Beviljade projektbidrag (not 14)	413	784	217	267	467
Totalt utbetalt	555	542	605	550	504
- varav kassaflöde bidragsverksamheten	517	494	555	488	439
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar (not 7)	32	226	101	300	-518
Eget kapital (bokfört värde) (not 14)	6 737	6 873	7 115	6 900	6 586
Förvalt kapital till marknadsvärde*)	9 506	9 200	9 939	9 523	8 662

*) Avser marknadsvärde på värdepapper samt upplupna räntor och likvida medel inom portföljerna.

på ett betryggande sätt, så att riskerna begränsas och möjligheterna till god avkastning tillvaratas. På delegation har en kapitalförvaltningskommitté utsetts, som har till uppgift att värdera marknader och investera stiftelsens kapital i enlighet med stiftelsens placeringspolicy.

Under året har kapitalförvaltningskommittén sammanträtt tio gånger.

Kapitalförvaltningskommittén har under 2012 haft följande sammansättning: **Björn Franzon**, ordförande, f.d. vice vd Fjärde AP-fonden

Marie Giertz, chefekonom Svensk Export Kredit

Magnus Eriksson, CIO Fjärde AP-fonden

Pia Sandvik, vd Länsförsäkringar Jämtland (styrelsens representant)

Per Afrell, grundare och ordförande Profifastigheter

Ann-Katrin Croon, adm. direktör SSF, ledamot t.o.m. 2012-01-18, sekreterare t.o.m. 2012-05-29.

Fr.o.m. augusti 2012 är **Gunnel Rådström**, ekonomichef SSF, sekreterare i kapitalförvaltningskommittén och fr.o.m. november 2012 är stiftelsens vd adjungerad ledamot.

Kapitalförvaltningskommitténs ledamöter har anmält de bisysslor som redovisas i bilaga.

Riskhantering och placeringspolicy

Förvaltningen av kapitalet ska bedrivas på ett konservativt och balanserat sätt i syfte att säkerställa en tillfredsställande

avkastning med låga förvaltningskostnader och hög administrativ effektivitet. Uttryckt i finansiella termer är målsättningen att tillgångarna över en femårsperiod minst ska ge en sammanlagd realavkastning på i genomsnitt 2,5–3 procent per år.

Stiftelsens förmögenhet ska förvaltas så att stiftelsen fram till år 2030 kan dela ut i genomsnitt 650 mkr årligen i 2012 års penningvärde.

Enligt placeringspolicyen får kapitalet placeras i olika tillgångsslag såsom aktier, räntebärande värdepapper, alternativa investeringar och likvida medel.

Historiskt kan man konstatera att aktier på lång sikt gett en bättre avkastning än räntebärande placeringar. Samtidigt som aktier på lång sikt är att föredra som placeringsform, är aktieplaceringar också riskfyllda eftersom marknaden tid efter annan är utsatt för mycket stora fluktuationer. Aktieandelen har sedan förra årsskiftet ökat marginellt och var vid 2012 års utgång cirka 41 procent av totala portföljen. Stiftelsens portfölj utgjordes vid årets slut av cirka 21 procent svenska aktier, cirka 20 procent internationella aktier, cirka 36 procent räntebärande värdepapper och cirka 23 procent specialfonder inklusive fastigheter.

Skattefrågor

Begränsad skattskyldighet enligt inkomstskattelagen (7 kap 3 §) förutsätter att tre krav är uppfyllda; ända-

måls-, verksamhets- och fullföljdskraven. Stiftelsen uppfyller alla tre kraven och beskattas därför inte för kapitalinkomst.

Resultat och ställning

Det balanserade resultatet ska bland annat fungera som en buffert i den mån nedskrivningar i framtiden kan behöva göras av det bokförda värdet på stiftelsens finansiella tillgångar. Redovisat årsresultat för 2012 uppgår till 277 mkr. Under året har projektbidrag beviljats för netto 413 mkr. Balanserat resultat har minskat med 136 mkr till 737 mkr (se not 14). Det egna kapitalet uppgår vid årets slut till 6 737 mkr (se not 14), varav allt är disponibelt kapital.

Väsentliga händelser efter årets utgång

Enligt stiftelsens stadgar har Kungl. Vetenskapsakademien, KVA, och Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA, ett uppdrag att återkommande granska stiftelsens verksamhet. I samband med den mediala uppmärksamheten i augusti 2012 kring stiftelsens femtonårsjubileum 2009 beställde stiftelsens styrelse en extra granskning från KVA och IVA. Denna genomfördes under hösten 2012 och vintern 2013 och granskningsrapporten presenterades i slutet av februari.

Rapporten kan i sin helhet läsas på de två akademiernas hemsidor. I samband med att rapporten offentliggjordes valde styrelsens ordförande, Ulla-Britt Fräjdin-Hellqvist att avgå. Hon ersattes av sittande vice ordförande, Christer Ovrén.

Resultaträkning

(belopp i kkr)

Resultaträkning (kkr)	Not	2012	2011
Stiftelsens intäkter			
Aktieutdelningar		140 708	155 613
Ränteintäkter	1	157 057	108 979
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	7	31 935	225 622
Övriga intäkter		–	4
<i>Summa intäkter</i>		329 700	490 218
Stiftelsens kostnader			
Finansiella omkostnader	2	–13 891	–11 764
Administrationskostnader	5	–13 788	–11 373
Övriga externa kostnader	3	–5 011	–5 643
Personalkostnader	4	–20 192	–20 101
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	6	–240	–250
<i>Summa kostnader</i>		–53 122	–49 131
REDOVISAT ÅRSRESULTAT		276 578	441 087

Balansräkning

(belopp i kkr)

Balansräkning (kkr)	Not	2012-12-31	2011-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	390	481
		390	481
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Aktier och andra andelar	8	4 678 842	4 379 432
Obligationer	9	3 155 638	3 444 138
Långfristiga fordringar	10	257 870	232 677
		8 092 350	8 056 247
Summa anläggningstillgångar		8 092 740	8 056 728
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar	11	103 523	2 294
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	12	12 335	15 729
		115 858	18 023
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Kortfristiga placeringar	13	70 000	400 000
		70 000	400 000
Kassa och bank		27 017	63 232
		27 017	63 232
<i>Summa omsättningstillgångar</i>		<i>212 875</i>	<i>481 255</i>
SUMMA TILLGÅNGAR		8 305 615	8 537 983
Eget kapital och skulder			
<i>Eget kapital</i>	14		
Stiftelsekapital		6 000 000	6 000 000
Balanserat resultat		736 698	872 534
Summa eget kapital		6 736 698	6 872 534
<i>Långfristiga skulder</i>			
Beviljade ej utbetalda projektbidrag		946 800	1 053 361
Summa långfristiga skulder		946 800	1 053 361
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		2 031	1 312
Beviljade ej utbetalda projektbidrag		605 565	603 062
Övriga skulder		5 665	3 796
Upplupna kostnader	15	8 856	3 918
Summa kortfristiga skulder		622 117	612 088
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 305 615	8 537 983
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser			
- Investeringsåtaganden i finansiella anläggningstillgångar		498 130	253 357
- Utlysningar		463 526	390 000

Kassaflödesanalys

(belopp i kkr)

Kassaflödesanalys (kkr)	2012-12-31	2011-12-31
Kassaflöde från den löpande verksamheten		
Redovisat årsresultat	276 578	441 087
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet:		
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	240	250
Realisationsresultat	-31 935	-225 622
Förändringar räntefordran	3 394	49 714
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital</i>	<i>248 277</i>	<i>265 429</i>
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapitalet		
Ökning/Minskning av fordringar	-101 229	5 268
Ökning/Minskning av kortfristiga skulder	7 527	-15 197
Kassaflöde från den löpande verksamheten	154 575	255 500
Kassaflöde från investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-150	-383
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar	-2 624 107	-5 778 741
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar	2 949 940	5 645 353
Kassaflöde från investeringsverksamheten	325 683	-133 771
Kassaflöde från bidragsverksamheten		
Årets utbetalda projektbidrag	-516 473	-494 334
Kassaflöde från bidragsverksamheten	-516 473	-494 334
ÅRETS KASSAFLÖDE	-36 215	-372 605
Likvida medel vid årets ingång	63 232	435 837
Likvida medel vid årets utgång	27 017	63 232

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR**Redovisningsprinciper**

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för större företag, om inget annat framgår av nedanstående.

För att ge en mer rättvisande bild är resultaträkningens uppställningsform anpassad till stiftelsens verksamhet.

Redovisning av resultat och beslutade anslag sker i enlighet med Bokföringsnämndens uttalande (BFN U 95:3) om redovisning i avkastningsstiftelser.

Kortfristig del av beviljade ej utbetalda anslag har tagits upp till den del av beslutade anslag som beräknas utbetalas under 2013.

Värderingsprinciper

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan. Intäkter har värderats till verkligt värde.

Finansiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minskat med eventuell nedskrivning. Finansiella anläggningstillgångar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde enligt portföljmetoden. Det innebär att nedskrivning av bokfört värde från anskaffningsvärde för portföljen som helhet endast görs om hela portföljen varaktigt understiger bokfört värde.

Kortfristiga placeringar har värderats till anskaffningsvärde.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys har upprättats i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 7.

Avskrivning på materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan grundas på anskaffningsvärden och fördelas över den beräknade ekonomiska livslängden, datorer 3 år, maskiner och inventarier 5 år.

Fordringar

Fordringar är redovisade till belopp varmed de beräknas inflyta.

Noter (belopp i kkr)

Not 1	Ränteintäkter	2012	2011
	Bank	807	1 004
	Penningmarknadsinstrument	6 679	8 792
	Obligationer	126 891	85 445
	Övriga investeringar	22 680	13 738
		157 057	108 979
Not 2	Finansiella omkostnader		
	Fondförvaltningsarvode	10 797	9 147
	Depåavgift	341	334
	Övriga kostnader för kapitalförvaltning	1 721	1 358
	Övriga finansiella kostnader	1 032	925
	Summa	13 891	11 764
Not 3	Övriga externa kostnader		
	Arvoden arbetsgrupper och utvärderare	2 077	3 945
	Övriga kostnader för utvärdering	2 934	1 698
	Summa	5 011	5 643
Not 4	Anställda och personalkostnader		
	Styrelse och företagsledning	Antal	
		Kvinnor	Män
	Styrelse	3	5
	Företagsledning	0	1
	Medelantalet anställda		
	Kvinnor	45 %	8
	Män	55 %	7
	Totalt		15

Medelantalet anställda är beräknat på antal årsarbetare.

Normal årsarbetstid är 1940 (1958) tim.

Noter

(belopp i kkr)

Noter forts.

(belopp i kkr)

Not 4 forts.	Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	2012	2011
	Styrelsen och verkställande direktören		
	- löner och ersättningar	2 716	2 192
	- sociala avgifter	601	937
	- pensionskostnader	525	1 155
		3 842	4 284
<p>Den 31 oktober 2012 avgick VD och efterträddes av en VD som enligt avtal är tillförordnad fram till 31 maj 2013. Anställningen kan sägas upp med ömsesidig uppsägningstid om 1 månad från respektive part. Individuell tjänstepension har tecknats som omfattar ålders- och efterlevandepension samt sjukförsäkring.</p>			
	Övriga anställda		
	- löner och ersättningar	9 780	8 290
	- sociala avgifter	3 328	3 568
	- pensionskostnader	3 242	3 959
		16 350	15 817
	<i>Stiftelsen totalt</i>	20 192	20 101
Not 5	Administrationskostnader	2012	2011
	Revision och konsultation	688	334
	Övriga konsulttjänster	4 496	1 736
	Lokalkostnader	3 951	3 758
	Resor och traktamenten	430	410
	Marknadsinformation	2 341	2 922
	Övrigt	1 882	2 213
	<i>Summa</i>	13 788	11 373
Not 6	Inventarier	2012	2011
	Ingående anskaffningsvärden	5 848	5 789
	Årets anskaffningar	150	383
	Försäljningar/utrangeringar	-	-324
	<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	5 998	5 848
	Ingående avskrivningar	-5 368	-5 441
	Försäljningar/utrangeringar	-	324
	Årets avskrivningar	-240	-250
	<i>Utgående avskrivningar</i>	-5 608	-5 367
	Bokfört restvärde enligt plan	390	481

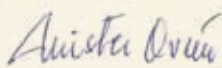
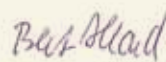
Not 7	Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	2012	2011
		Vinster	Vinster
	Obligationer	64 887	56 994
	Aktier	21 484	87 768
	Övriga värdepapper	–	69
	Fondandelar	15 669	237 391
	<i>Summa</i>	<i>102 040</i>	<i>382 222</i>
		Förluster	Förluster
	Obligationer	–5 554	–15 476
	Aktier	–22 765	–769
	Övriga värdepapper	–	–
	Fondandelar	–22 950	–93 094
	<i>Summa</i>	<i>–51 269</i>	<i>–109 339</i>
	Valutakursförluster	–18 836	–47 261
	<i>Summa realisationsresultat</i>	<i>31 935</i>	<i>225 622</i>
Not 8	Aktier och andelar	2012	2011
	Ingående anskaffningsvärden	4 379 432	4 487 109
	Årets anskaffningar	771 868	1 412 608
	Årets försäljningar	–472 458	–1 520 285
	Utgående anskaffningsvärden	4 678 842	4 379 432
	<i>Bokfört värde</i>	<i>4 678 842</i>	<i>4 379 432</i>
		Bokfört värde	Marknadsvärde
	Svenska		
	Aktier	693 628	876 842
	Fondandelar	2 947 773	3 213 332
	Utländska		
	Fondandelar	1 037 441	1 580 369
	<i>Summa aktier och andelar</i>	<i>4 678 842</i>	<i>5 670 543</i>
Not 9	Obligationer	2012	2011
	Ingående anskaffningsvärden	3 444 138	3 485 980
	Årets anskaffningar	1 757 047	3 827 653
	Årets försäljningar	–2 045 547	–3 869 495
	Utgående anskaffningsvärden	3 155 638	3 444 138
	<i>Bokfört värde</i>	<i>3 155 638</i>	<i>3 444 138</i>
		Bokfört värde	Marknadsvärde
	Obligationer	2 660 876	2 863 947
	Obligationerfonder	494 762	521 788
	<i>Summa obligationer</i>	<i>3 155 638</i>	<i>3 385 735</i>
Not 10	Långfristiga fordringar	2012	2011
	Förlagslån Roxanne Fastighetsfond AB	119 390	94 197
	Syndikerat lån, Gothenburg VG AB	138 480	138 480
	<i>Summa</i>	<i>257 870</i>	<i>232 677</i>

Noter forts.

(belopp i kkr)

Not 11	Övriga fordringar	2012	2011		
	Sålda ej likviderade värdepapper	100 557	–		
	Betald preliminär skatt	1 390	1 285		
	Övriga fordringar	1 576	1 009		
	<i>Summa</i>	<i>103 523</i>	<i>2 294</i>		
Not 12	Förutbetalda kostnader upplupna intäkter	2012	2011		
	Förutbetalda kostnader	1 895	1 529		
	Upplupen ränta förlagslån	4 716	4 710		
	Upplupna obligationsräntor	618	7 376		
	Upplupen ränta övriga investeringar	5 106	2 114		
	<i>Summa</i>	<i>12 335</i>	<i>15 729</i>		
Not 13	Kortfristiga placeringar	Bokfört värde	Marknadsvärde		
	Penningmarknadsinstrument	70 000	70 036		
	<i>Summa kortfristiga placeringar</i>	<i>70 000</i>	<i>70 036</i>		
Not 14	Eget kapital	Stiftelsekapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
	Ingående balans	6 000 000	431 447	441 087	6 872 534
	Omföring årets resultat		441 087	–441 087	
	Redovisat årsresultat			276 578	276 578
	Återförda projektbidrag		920		920
	Beviljade projektbidrag		–413 334		–413 334
	Utgående balans	6 000 000	460 120	276 578	6 736 698
Eget kapital till marknadsvärde med beaktande av orealiserade övervärden i värdepapper uppgår till 7 958 532 kkr (7 568 932 kkr).					
Not 15	Upplupna kostnader	2012	2011		
	Upplupna personalkostnader	3 823	2 842		
	Förvaltararvoden	3 998	572		
	Övriga upplupna kostnader	1 035	504		
	<i>Summa</i>	<i>8 856</i>	<i>3 918</i>		

Stockholm den 19 april 2013

Christer Ovrén
ordförande

Bert Allard

Maria Anvret

Lars Björck

Kristina Edström

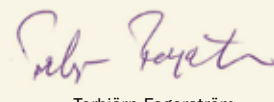
Arne Johansson

Bengt Ågerup

Pia Sandvik

Torbjörn Fagerström
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen för Strategisk Forskning org.nr 802017-9191

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen för Strategisk Forskning för år 2012.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och den verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god revisionsred. För den auktoriserade revisorn innebär detta att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionsred i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftelsen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftelsens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga av-

seenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Stiftelsen för Strategisk Forskning för år 2012.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida vi vid vår granskning funnit att någon ledamot i styrelsen eller verkställande direktören handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige.

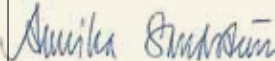
Som underlag för vårt uttalande om förvaltningen har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

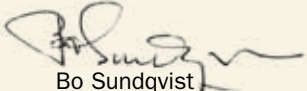
Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

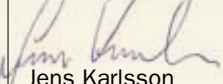
Uttalande

Styrelseledamöterna eller verkställande direktören har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Stockholm den 19 april 2013

Annika Sandström

Bo Sundqvist

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

BILAGA

Av styrelsen anmälda styrelseuppdrag, med mera**Ulla-Britt Fräjdin-Hellqvist, 2008***

Kongsberg Automotive ASA, ordförande
 SinterCast AB, ordförande
 Castellum, styrelseledamot
 DataRespons ASA, styrelseledamot
 e-man AB, styrelseledamot
 Fouriertransform AB, styrelseledamot
 Micronic Mydata, styrelseledamot
 Stockholm Environment Institute (SEI),
 styrelseledamot
 Tällberg Foundation, styrelseledamot
 Vindora Holding, styrelseledamot

Bert Allard, 2008*

Sveriges geologiska undersökning SGU,
 ledamot av vetenskapliga rådet
 Swedish Research Links, kommitté vid
 Vetenskapsrådet VR, medlem
 Geovetenskapliga klassen, Kungliga Vetenskapsakademien KVA, ordförande
 Bergskraft Bergslagen, Kopparberg,
 ledamot av vetenskapliga styrgruppen
 Industriell Materialåtervinning, Chalmers
 tekniska högskola, medlem i referensgrupp

Maria Anvret, 2010*

Stiftelsen för Kunskaps- och kompetensutveckling KKS, ledamot i berednings- och bedömgrupper
 Ingenjörsvetenskapsakademien IVA,
 ledamot i avdelning X
 Swedish medical nanoscience center KI,
 ordförande
 ProNova KTH, ledamot
 BioBanking and Molecular Resource Infrastructure of Sweden BBMRI.se,
 ledamot
 Referensgrupp för forskning och innovation inom Nationella kvalitetsregister,
 ledamot

Strategic Research Centre for functional genetics- metabolism and disease,
 ledamot

Lars Björck, 2004*

Molecular Infection Medicine Sweden (MIMS), Umeå universitet, styrelseledamot
 Alfred Österlunds stiftelsen, styrelseledamot
 Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, medlem av vetenskapliga rådet

Lars Börjesson, 2010* t.o.m. 2012-08-31

ESS International steering committee,
 ordförande
 ESS AB, styrelseledamot
 Max IV laboratoriet, ordförande
 ESFRI (European Strategy Forum of Research Infrastructures) vice ordförande
 XFEL, GmbH, styrelseledamot och svensk representant
 Rymdstyrelsen, styrelseledamot
 Institutionsrådet för Teknisk fysik, Chalmers, ledamot
 KK Stiftelsen, ledamot i expertgruppen för KK-miljöer

Kristina Edström, 2011*

MaxIV laboratoriet, styrelseledamot
 Uppsala universitet, ledamot av konsistoriet

Arne Johansson, 2010*

Knut och Alice Wallenbergs stiftelse,
 ledamot av vetenskapliga rådet
 Forskarskattenämnden, ledamot
 Vetenskapsrådet VR, styrelseledamot

Christer Ovrén, 2006*

Swedish Windpower Technology Center på Chalmers, styrelseledamot

* Inträde

Pia Sandvik, 2010*

Norrbottnens forskningsråd, ordförande
 Akademiska Hus AB, styrelseledamot
 Research Institutes of Sweden Holding
 AB RISE, styrelseledamot
 Humlegården Fastigheter AB, styrelse-
 ledamot
 Ekonord Invest AB, styrelseledamot
 IVA:s näringslivsråd, styrelseledamot

Bengt Ågerup, 2008*

Styrelseledamot i ett antal noterade
 bolag

Av vd anmälda bisysslor**Lars Rask, vd t.o.m. 2012-10-31**

Ledamot i Committee for Science and
 Society inom Federation of European
 Societies of Biochemistry (FEBS)
 Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen,
 ledamot i rådgivande kommittén för
 medicinsk forskning

Torbjörn Fagerström, vd**fr.o.m. 2012-11-05**

International Foundation for science,
 styrelseledamot
 Lamms lantbruk AB, styrelseledamot
 Kommissionen i Bryssel ESEB, expert
 utsedd av Landsbyggsdepartementet
 De europeiska vetenskapsakademiernas
 samarbetsorganisation EASAC, repre-
 sentant utsedd av KVA
 Bioscript AB, vd och hälftenägare

**Av Kapitalförvaltningskommittén
 anmälda bisysslor****Björn Franzon, 2002***

Swedbank Robur fonder, arbete med
 corporate governance, främst ledamot i
 valberedningar för flera svenska börs-
 noterade bolag
 Stiftelsen Global Challenges Foundation,
 styrelseledamot
 Roxanne AB, styrelseledamot

Per Afrell, 2011*

Profi I Fastigheter Sverige AB, ordförande
 Profi Fastigheter II AB, ordförande
 Bwin.Party Pic, styrelseledamot

Magnus Eriksson, 2011*

Fjärde AP Fonden, CIO
 Rikshem, styrelseledamot
 Hemfosa, styrelseledamot
 Hemfosa Tetis, styrelseledamot
 4Potentials, styrelseledamot
 EBE Redovisning AB, styrelseledamot

Marie Giertz, 2007*

Svensk Exportkredit SEK, chefekonom
 Kammarkollegiets fonddelegation,
 ledamot
 Stockholms Stadsmissions Placerings-
 utskott, styrelseledamot

Ann-Katrin Croon, 2007***t.o.m. 2012-01-18**

Inga anmälda bisysslor

Pia Sandvik, 2011*

Norrbottnens forskningsråd, ordförande
 Akademiska Hus AB, styrelseledamot
 Research Institutes of Sweden Holding
 AB RISE, styrelseledamot
 Humlegården Fastigheter AB, styrelse-
 ledamot
 Ekonord Invest AB, styrelseledamot
 IVA:s näringslivsråd, styrelseledamot

SSF:s styrelse

Från vänster till höger syns: Maria Anvret, Kristina Edström, Bengt Ågerup, Pia Sandvik, Christer Ovrén, Lars Björck, Bert Allard, Arne Johansson.

SSF:s kansli

Från vänster till höger främre rad: Lena-Kajsa Sidén, Sara Marakbi Häkkinen, Birgitta Talu, Inger Florin, Gunnel Rådström, Henryk Wos, Eva Flink, Eva Regårdh, Mattias Blomberg, Karin Nordin, Jan Fahleson.
Bakre rad: Torbjörn Fagerström, Olof Lindgren, Joakim Amorim

Torbjörn Fagerström tf Verkställande direktör
tel: 08-505 816 77
e-post: torbjorn.fagerstrom@stratresearch.se

Joakim Amorim Programchef
tel: 08-505 816 65
e-post: joakim.amorim@stratresearch.se

Mattias Blomberg Forskningssekreterare
tel: 08-505 816 76
e-post: mattias.blomberg@stratresearch.se

Jan Fahleson Forskningssekreterare
tel: 08-505 816 72
e-post: jan.fahleson@stratresearch.se

Eva Flink Registrator, VD-sekreterare
tel: 08-505 816 66
e-post: eva.flink@stratresearch.se

Inger Florin Forskningssekreterare
tel: 08-505 816 74
e-post: inger.florin@stratresearch.se

Olof Lindgren Forskningssekreterare
tel: 08-505 816 69
e-post: olof.lindgren@stratresearch.se

Sara Marakbi Häkkinen Ekonomiassistent
tel: 08-505 816 62
e-post: sara.marakbi@stratresearch.se

Karin Nordin Webbredaktör
tel: 08-505 816 67
e-post: karin.nordin@stratresearch.se

Eva Regårdh Kommunikationschef
tel: 08-505 816 68
e-post: eva.regardh@stratresearch.se

Gunnel Rådström Ekonomichef
tel: 08-505 816 63
e-post: gunnel.radstrom@stratresearch.se

Lena-Kajsa Sidén Forskningssekreterare
tel: 08-505 816 73
e-post: lena-kajsa.siden@stratresearch.se

Birgitta Talu Reception och telefonväxel
tel: 08-505 816 61
e-post: birgitta.talu@stratresearch.se

Henryk Wos Forskningssekreterare
tel: 08-505 816 71
e-post: henryk.wos@stratresearch.se

STIFTELSEN *för*
STRATEGISK FORSKNING

STIFTELSEN FÖR STRATEGISK FORSKNING

- Stöder forskning och forskarutbildning inom naturvetenskap, teknik och medicin i syfte att stärka Sveriges framtida konkurrenskraft
- Finansierar ett stort antal forskningsprojekt vid universitet och högskolor – många av dem i samverkan med näringslivet
- Delar ut individuella bidrag till särskilt framstående forskare
- Stöder viktiga områden som till exempel bioteknik, materialutveckling, mikroelektronik, informationsteknik och produktframtagning
- Har en utbetalningsvolym på cirka 600 miljoner kronor per år
- Har som bas för verksamheten ett kapital på drygt 9 miljarder kronor

STIFTELSEN *för*
STRATEGISK FORSKNING